

TÖBBSZÖRÖSÍTŐ IRODA
BUDAPEST
Postafiók 151

Társasági
plátták in num.
No. 224718/929.
Első kiadás: 1929.
Baron L. Pop
10. telefon: 18-60 Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kü-
lföldre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár.
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„ÚJ KELET” a transilvaniai és
banati zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkjeink utánnomását csak a
Törvény megjelölésével engedjük meg.

ÚJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Ára 5 lej
Kedd, június 7.
1938—5698. Szávan 8.
XXI. évf., 125. szám.

Masaryk és Roosevelt

Alábbi cikk Emil Ludwig, a nagynevű író tollából származik.
Masaryk feltűnése egy humanitárius, sőt humanus korszak végét jelenti. Persze nem volt egyedül, vele együtt voltak: Briand, Painlevé, lord Balfour és mások. Azokban az években, amikor már nyolcvanán túl volt és uralkodott, fellépett az ötven éves Roosevelt. Ugyúgy, mintha az erkölcsnemesítő öreg átszámaztatta volna az utódait ezekre a fiatalokra és ugylátszott, mintha Európából Amerikába plántálta volna ezt a tegnapi szellemet. Persze még ma is akadnak hasonló világnézeti államférfiak, elég ha Benesre, Titulescra és Blumra gondolok. Kérdés azonban, vajon megvan-e bennük a Masaryk pátosza és egyben egyszerűsége, amit természetesen magas korának javára kell írni.

Mert hogy a monumentális egyszerűség dönt az ilyen karakterek megítélésénél. De állíthatom, hogy amit a vele való érintkezés során észrevettem és éreztem, ugyanazt megtaláltam Rooseveltben, de nála e tulajdonságokat amerikai humor és optimizmus fűszerezi. A mélyen vallásos, de teljesen egyházellenes vonás, ami Masarykot jellemezte, ehhez az ő ugynevezett emberi társadalom mélyéről való származása, a kemény ifjúság és egy rendkívül sikerült házasság voltak az elemek, amik lényét adták. Nem merném őt zseniálisnak mondani, de kérdés, vajjon körünkben a zseni az állam irányításában nem árthat-e többet, mint használ? Elzories, hogy ő maga soha nem érezte magát zseninek. Sok másnak is volt annyi esze, kevéssé annyi műveltsége és ez a műveltség a legterjedelmesebb volt, amivel valaha is találkoztam. Ami senki másban olyan mértékben nem érzéskült, mint benne, az a bátorság és hozzáférhetetlenség kapcsolata. A legfőbb lelkeknek, ha hatalom fölött rendelkeznek, ritkán van egyéni bátorságuk, a bátor természetek viszont amorálisok. A kettő együtt leginkább elnyomott, hatalom nélküli proféták, nál található inkább, sem mint kormányzó államférfiaknál. Masarykban azonban megvolt ez a kettő egysége.

Valószínű, hogy nevének fénye a következő években fokozódik. És ez a legszebb, amit halála után egy férfiról meg lehet állapítani.

Chamberlain — az edeni politika vonalán

A csehszlovákiai események megmutatták, hogy az angol külpolitika, tud Edén leváltásán, tud Chamberlain érdektelenségi nyilatkozatain, a valóságban nagyon is hathatósan érdeklődik Közép-Európa sorsa, politikai és gazdasági alakulása iránt.

A tények erősebbeknek bizonyultak a szavaknál, amit legjobban a szudéta-kérdésnek az elmúlt napokban bizott feszültsége igazolt s amelyet London és Párizs együttes erélye rántott vissza arról a lejtőről, mely feltétlenül a háború poklába vezetett volna.

Chamberlain, aki Edent annak idején Róma és Berlin kedvéért ejtette el, a kritikus pillanatokban, amikor teljes egészében táruit fel egy Prága ellen irányuló német fegyveres összecsapás veszélye és Anglia sorsára sem közömbös kimenetelű: Edén módjára cselekedett s a kényszer s a belátás hatása alatt éppen ellenkezőjét cselekedte annak, amit beszédeiben hangoztatott.

Ma már világosan látható, hogy Chamberlain engedett az angol közvélemény nyomásának és ennek következtében szakított azzal az elképzelésével, hogy egy mai Európában az előkelő elzárkózás politikája továbbra is célhoz vezető lehetne.

Ez a gyors átállítódás nemcsak Chamberlain politikai felismerésének, hanem annak a gentlemanlike-szellemeinek is közvetlen következménye, amely hajlandó az ellenfél igazát is elismerni, ha az tényleg igaznak bizonyul.

Chamberlain ma már kétségtelenül szívesen venné vissza kabinetjébe Edent, de mert Halifax irányába túlságosan lekötötte magát — így csak az edeni irányvonalat, amelyet egyéni elképzelésével vegyítve, az angol kül-

Henlein Németországba utazott, de Hitler környezete cáfolja, hogy tárgyaltak volna vele

Százezer szociáldemokrata munkás tüntető-felvonulása Prágában

Szakértő-bizottság tanulmányozza a szudeta-német pártnak a kormányhoz benyújtott javaslatait

Prága, június 6. A Reuter távirati iroda a szudetanémet-kérdés újabb jelentős fordulatáról, illetőleg momentumáról ad hírt. Eszerint a szudetanémet pártnak a csehszlovák kormányhoz eljuttatott javaslatait szakértőbizottsághoz utalták át tanulmányozás céljából. Ugy látszik, hogy a szóbanforgó alapelvek, bizonyos módosítások mellett nem gördítetnek leküzdhetetlen akadályt a megegyezés útjába.

Ezzel a jelentéssel egyidejűleg látott napvilágot az a nyugtalanságot keltő hír is, mely szerint Henlein Németországba utazott, hogy ott a szudetanémet kérdésben Hitlerrel tárgyaljon. Ezzel a hírrel kapcsolatban a szudetanémet párt központjában hangsúlyozták, hogy Henlein németországi útja magánjellegű utazás. A szudetanémet pártvezér szabadságra utazott.

Mindenesetre jellemzőnek kell tartani, hogy a szudetanémet párt cáfolatával egyidejűleg Hitler berchtesgadeni környezetében hangoztatják, hogy *semmit sem tudnak Henlein németországi útjáról és cáfolják, hogy találkoztak volna Hitlerrel.*

Pozsonyi jelentés szerint néhány agrárpárti szlovák tegnap este összeültözött Hlénka páter néppártjának több szlovák tagjával. Sebesültek nem történtek. A rendőrség több letartóztatást eszközölt.

Mint Prágából jelentik, tegnap este Maxdorfbán lázító röpiratot akart osztogatni egy szudetanémet csoport. A rendőrség közbelépett és gumibotokkal kergette szét a tüntetőket. Néhányan megsebesültek, egyet kórházba szállítottak.

Ugyancsak Pozsonyból jelentik, hogy ma zajlik le Pozsonyban a szlovák agrárpárt nagygyűlése, amelyen maga Hodzsa miniszterelnök is beszédet tart, aki egyébként a párt elnöke.

Prágai jelentés szerint hatszázezer főnyi nézőközönség előtt vonult fel Prága utcáin a cseh szociáldemokrata párt 120 ezer tagja, a csehszlovák szociáldemokrata párt alapításának hatvanadik évfordulója alkalmából. Az egész város ünnepi díszben állott. Hatalmas plakátok hirdették: „Eljén a hadsereg! Az őrsön álljunk! Nem hajlunk meg!” A felvonulás három óra hosszat tartott.

Japán külügyminisztere felszólította a hatalmakat, hogy ne segítsék többé Kinát

Újabb borzalmas bombazápor Kantonra

Tokió, június 6. A Domej japán távirati iroda jelentése szerint a japán csapatok hétfőn reggel elfoglalták Kaifeng helységét. Egyidejű jelentés szerint hétfőn reggel ötven japán repülőgép bombázta három óráig keresztül Kanton városát. A repülőgépek több, mint száz bombát dobtak le, melyek közül három a kínai városrészen lévő „Paul Doumer” francia kórházra estek. Toulecc francia orvos könnyekben megsérült. Kanton bombázása több, mint ötven áldozatot követelt, közöttük a kórház több orvosa, a Vöröskereszt tisztviselői és néhány cserkész. Angol for-

rásból származó megállapítások szerint a negyven japán repülőgép által Kanton ellen intézett négy támadás eredményeképpen ezer ember halt meg és több mint ezren megsebesültek.

Tokiói jelentés szerint Ugaki tábornok, az új japán külügyminiszter, kategórikusan felhívta a külföldi hatalmakat, hogy ne nyújtsanak többé segédkezet Kinának. Japán — mondotta Ugaki tábornok — Kinában el van tökéltve arra, hogy folytatja a háborút a végső győzelemig, úgy, hogy minden Kinának adott segítség csak súlyosbíthatná a helyzetet.

politika tevékenységének vonalába kapcsolódott be.

Az európai angol külpolitika, az angol-olasz megegyezés értékének csekély eredményt mutató lemerése, a Duce genovái beszédének támadásai, valamint a szudetanémet-bonyoltságok okainak felderítése után, ma már nemhogy az elzárkózás hívének valaná magát, hanem egyenesen feltűnésteltető tevékenységet fejt ki a közep-európai helyzet tisztázása érdekében.

Chamberlain kétségkívül kevésbé áll olyan szigorú elvi alapokon, mint Edén állott, de ténylegeseiben ő is kénytelen a tényekhez szabni magát, még pedig olyan fenyegető tényekhez, amiket a jószándék nem tesz ke-

vésbé veszedelmesekké, csupán a hasonlóan erőteljes, sőt határozott magatartás.

Az edeni Chamberlain-politika megmutatkozott a Berlinhez intézett demarsban és talán rövidesen meg fog mutatkozni azokban a hatásokban is, melyeket az angol külpolitika egyre határozottabban szorgalmaz a közep-európai országokban.

Nem jósolunk, csupán arra szorítkozunk, hogy bizonyos jelekből arra következtessünk, miszerint Anglia immár nemcsak a csehszlovákiai helyzet erejéig érdeklődik Közép-Európa sorsa iránt, hanem jóval túl ezen, arra is törekszik, hogy a béke valódi biztosítékai a nyugateurópai hatalmak érdekeihez és céljaihoz igazodjanak.

VILÁG TUKRÁ

Palesztina fejlődése 1937-ben

A Jewish Agency exekutívje átnyújtotta a Népszövetség titkárságának a Zsidó Nemzeti Otthon 1937 évi fejlődéséről szóló jelentését. A jelentéshez dr. Weizmann Chaim a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke ír kiséző levelet, amelyet a palesztinai főkörmányzóhoz címzett a Népszövetséghez való továbbítás céljából. Weizmann kiséző levelében különösen a zsidó bevándorlás önkényes korlátozása ellen emel szót és kifejti, milyen súlyos kihatással volt az ország fejlődésére az általános bizonytalanság. A zsidó bevándorlást, amelyre az előző évek gazdasági fellendülése vezethető vissza, egyre korlátozták, míg végül általános és önkényes határok közé szorították. Az ebből adódó depressziót csak fokozta a terrorista kilengéseknek a megismétlődése, az élelmiszer és nyersanyagárak emelkedése a világpiacon, valamint a citrus-gazdaságok veszteségei. Mindezen gazdasági tényezők ellenére is újabb bizonyítéka volt ez az év a zsidó gazdaság erejének és ellenálló képességének.

A bizonytalan helyzetre való tekintettel nélkül kilenc új mezőgazdasági település létesült 1937-ben, olyan vidékeken is, melyek teljesen védetlenné. Ezen kívül új üntöző üzemeket és javításokat is eszközöltek. A mezőgazdasági termelés nagymértékben növekedett. Az ipar terén külön említésre méltó az új telavivi villanyüzem és a Holt tenger déli részén épített új kálímű. A közlekedés terén a telavivi kikötő kibővítésének ténye és a személyforgalom megindítása volt a legjelentősebb esemény. Ezen a téren megemlítendő még a zsidó vállalkozóknak a bekapcsolódása a légi forgalomba. 1937-ben az összbekhozatal értéke 15 millió 904 ezer font volt, ami egymillió 926 ezer font emelkedést jelent 1936-tal szemben. Az árukivitel 5 millió 820 ezer font, ami kétfélmillió 194 ezer fonttal több, mint az előző év árukivitele. Ez a legmagasabb exportmennyiség, amit Palesztina valaha is elérte és a citrus-termelés és a gyáripar állandó növekedéséből adódik.

Weizmann élesen bírálja a kormány 1937. évi bevándorlási politikáját és hivatkozik az egész zsidó világ heves tiltakozására, amit a zsidó bevándorlás korlátozása váltott ki. Hivatkozik továbbá a mandátumbizottság nézetére, mely szerint a bevándorlás korlátozása eltérést jelent a Népszövetség által szentesített elvektől, melyek szerint a bevándorlás összhangban kell, hogy álljon az ország gazdasági befogadó képességével. Weizmann rámutat az illegális bevándorlók tragikus helyzetére is. Hangsúlyozza, hogy ezek teljesen beilleszkedtek az ország gazdaság életébe és követeli, hogy megfelelő módon rendezzék ezeknek státuszát. Hangsúlyozza továbbá a zsidó segédrendőrség keretét kibővítésének szükségességét és követeli, hogy a zsidók számára megfelelő részvételt biztosítson a kormány az összes biztonsági alakulatokban. Követeli továbbá a mandátum 18-ik szakaszának módosítását, hogy Palesztina kereskedelmi tárgyalásokat folytathasson más államokkal.

Különböző gazdasági és pénzügyi intézkedéseket kér még a kormánytól Weizmann levelében, de a legnagyobb súlyt a bevándorlás korlátozások megszüntetésére helyezi, a gáluti zsidó nyomorra való hivatkozással.

ek
GITSE
RVOSÁT
OGAI épségét.
is a fogorvosok
 előtt Kolyas fog-
 lenítő és tisztán-
 ágainál fogva.
Takaréko-
 kodjék.
Vegyén
 nagy tubust

ztalások Görög-
 z ellenzéki
 k köréből
3. Görögországban
ntások voltak a je-
ntésben álló ellenzé-
l. Az athéni tömeges
videjűleg a szalonik
ott több kommunis-
mmunistát. Közülük
avas — több tanár,
 , valamint vámtiszt-
ák a volt agrárpárt
kusaival együtt nép-
épiteni.

ó bizottság le-
ximális árak
ásáról

minisztérium által az
el megbízott szakbí-
autott, amelyen első-
a uralkodó árak kér-
bizottság úgy határo-
árak további fenn-
asolni, mivel beigazo-
z uton eredményeket
bizottság az árube-
ntézkedéseket életbe
égével az áralkulást
a.

zik a lakbér-
met

arra a megállá-
 az ingatlan tulajdó-
mük van, nem min-
a pénzügyi hatósá-
a beállott változaso-
k a pénzügyigazgá-
lott lakásokat, me-
részesültek, időköz-
éveket növelték.
ormány elhatározta,
gja ellenőrzétni az
akbérjövendelmét. A
re nézve már meg-
ásokat.

harmóniai Társaság
kultúratosztálya), ez-
r tagjait, hogy hét-
art, melyre a tagok
elenését kéri.
é Lapkandó E. T.
Baron L. Pop 18
18-60.
PRIMAT

Nemcsak a C.F.R. engedélyez a LUNA BUCUREȘTI Látogatóinak 50 és 75% -os kedvezményt

GALERIES LAFAYETTE

minden árral versenyez, bármely választékon tulesz és felülmul minden minőséget.

A Jewish Agency jelentése bevezető részében elmondja, hogy a terror és a zsidó közbiztonsági viszonyok, valamint a politikai bizonytalanság miatt sokat szenvedett az ország, ami a gazdasági viszonyokra is súlyos kihatással volt. Az év első kilenc hónapjában a zsidó viszonyokra is súlyos kihatással volt. Az év első kilenc hónapjában a zsidó építőmunka ellenállott minden nyomásnak és komolyabb megszakítások nélkül tovább fejlődött, az utóbbi hónapokban azonban az önkényes bevándorlási korlátozások jegyében állott a gazdasági helyzet. Ez az intézkedése a kormányának a töke-bevándorlás és a tömeg-bevándorlás megállítását jelentette.

A Jewish Agency statisztikusi szerint 1937 végén Palesztina zsidó lakosainak száma 416.600 volt, ami a letelepedett lakosságnak 30,5, az összlakosságnak (a beduinokat is beszámítva) pedig 29,2 százalékát alkotja. A zsidó lakosságnak kérek egyharmada Tel-Avivban, egyharmada Haifában és Jeruzsálemben, egytizede Jaffa, Tibériás, Szafed és Petach-Tikva városában, egyötöde pedig 919 mezőgazdasági kolónián lakik.

A születések száma valamivel kevesebb volt, mint az előző évben. Ezer zsidó lakosra 26,6 újszülött esett, míg a nemzsidóknál 47,7 esett ezer lakosra. Ezzel szemben igen alacsony volt a halálozási arányszám. Ezer zsidóra 7,8 haláleset, ezer nemzsidóra 23,5 halálozás esett. A gyermekhalandóság 1936-ban 68 ezrelék, 1937-ben 57 ezrelék volt.

1937-ben 21.542 palesztinai zsidó lakos nyerte el a palesztinai állampolgárságot, míg 1936-ban csak 9313. Palesztina zsidó lakosságának általában 45 százaléka rendelkezik palesztinai állampolgársággal, míg további 40 százaléknak joga van a honosításra és csak 15 százaléknak nincs még meg ez a joga, tekintettel arra, hogy rövid ideje tartózkodik az országban.

A zsidó lakosság erkölcsi nivójára jellemző az a tény, hogy az elmúlt évben egyetlen zsidót itélt el csupán a büntető bíróság és 91-et a kerületi törvényszék.

1932 óta az elmúlt évben volt a legalacsonyabb a zsidó bevándorlás, nevezetesen 10.536 egyént foglalt magában, míg 1936-ban 29.727 és 1935-ben 61.854 volt a zsidó bevándorlók száma. Különböző tényezők idézték elő a bevándorlás csökkenését: Palesztina még mindig érzi az abesszin háború kihatásait, ehhez járul még az általános politikai bizonytalanság a Közel-Keleten, az ország jövőjét elborító politikai tájékozatlanság, a közbiztonság hiánya és nem utolsósorban az európai piacokon uralkodó helyzet, valamint azok a nehézségek, amelyek a mandátum 18. szakaszából adódnak. A legsúlyosabb tényező azonban a bevándorlás politikai maximálása volt, amely akadályozta a tökebehozatalát, a mezőgazdaság és ipar kiépítését és növelte a munkanélküliséget is.

A bevándorlóknak 48 százaléka egyedülálló emberekből állott a több családos volt. 58 százaléka 16-45 éves, a többi idősebb volt. Lengyelországból 3636 (35 százalék), Németországból 3601 (34 százalék), Jemenből és Adenből 337 (3 százalék), Romániából 314 (3 százalék), Csehszlovákiából 220 (2 százalék), Litvániából 218 (2 százalék), az Egyesült Államokból 172 (2 százalék), Lettországból 110 (1 százalék), a többi országokból 1928 (18 százalék). A kapitalista bevándorlók száma 1275 volt, akik összesen egymillió 275 ezer font tökézt hoztak az országra. A bevándorlóknak 17 százaléka mezőgazdaságilag iskolázott munkás, 17 százaléka ipari munkás, 18 százaléka kereskedő, 10 százaléka szabadfogalkozó, 30 százaléka tanulatlan munkás és 30 százaléka diák volt.

1937-ben 29.367 dunam földet szereztek meg a zsidók Palesztinában. 1937 végén egymillió 266 ezer 831 dunam föld volt zsidó kézben, amiből még 161 ezer dunam koncessziós föld tartozik. A zsidó földbirtok 45 százaléka a tengerparton, 13 százaléka az Emek Jezreelben, 9 százaléka a Jordán völgyében, 30 százaléka a hegyvi-

zseken. Neveben van. A zsidó telepítések száma 203, lakosainak száma pedig 100 ezer volt 1936 őszén, amikor a Jewish Agency általános számlálást eszközölt. A Zsidó Nemzeti Alap 13.507 dunam földet vásárolt meg és 1937 végén a zsidó földbirtok 30,5 százalékát bírta.

A városokról szólva, a jelentés elmondja, hogy Tel-Avivnak 1937-ben 150 ezer, Petach-Tikvának, az új zsidó városnak pedig 18 ezer lakosa volt. A jelentés ezenkívül külön fejezetekben foglalkozik az ipar- és a munkás-szervezet, az iskolák helyzetével és a zsidó nemzeti intézmények pénzügyi problémáival.

A jeruzsálemi rádió zeneigazgatója nyilatkozik az Uj Keletnek a zsidó rádió programjáról, terveiről, művészi teljesítményeiről

— Az Uj Kelet kiküldött munkatársától —

Jeruzsálem, június 6. Az ember harsog árjának néző ezt az urat, imponáló magasságával, szökőcsévével és kék szemével. Odailleszhetné Göring mester a tisztá arjaság relikviájának, akár önmaga helyett is. Viszont ez az ur tömör héberséggel beszél és szavából a saját mesterségének mily szeretete és féltéses „szakmai” kultúra árad. Karl Solomon, a jeruzsálemi rádióadó állomás zeneigazgatójával sétálunk fel és alá az egykori Palast hotel márvány folyosóján. Itt vannak a rádió hivatalai is. Innen halatszük világgá, amikor a stúdió széphangú szpikernője bement, „hallgassátok Jeruzsálem szavát”, minden este nyolc és kilenc között, amikor a rádió héberórája megkezdődik.

Zsidó zene a zsidó rádióban

— Hogy mi is a zsidó programunk? — feleli kérdésünkre Karl Solomon. — Megszerteltük ismeretli hallgatóinkkal a zsidó zenét. Én magam ugyanis azok közé tartozom, akik hisznek ennek a zsidó zenének a létezésében. Először vitakozni természetesen sokat lehet. Nézetem szerint minden zenei termék zsidónak tekintendő, amit a zsidó nép összesége, vagy csak egyik csoportja is zsidónak élimer. Minthogy az arab hatások alatt született jemenita zenét a palesztinai zsidóság zsidónak elfogadta és annak minősít, nyilvánvaló, hogy a jemenita zsidók dallásait zsidó zenei termés. Pontosan ugyanez áll a kelet-európai zsidó népzene is, amelyet zsidók milliói vallanak magukénak. Az aztán a zenei kutatás célja, hogy ennek a zsidó zenének elemeit, a bennük mutatkozó kihatásokat kikutassa. Az sem befolyásolja ezt a véleményt, hogy itt nálunk, Palesztinában, az askenázok utálják és zsidótlannak minősítik a szefárd zenét, a szefárdok pedig ugyanilyen érzelmeikkel viseltetnek az askenáz zenével szemben.

Egy érdekes verseny

— Mi tehát a jeruzsálemi rádió feladata? Megismertetni a zsidó hallgatókkal mindezeket a zsidó zenei terméseket. Aká figyelemmel kíséri a palesztinai rádió műsorait, látja, hogy a rendelkezésünkre álló rövid idő alatt ennek a feladatunknak igyekszünk eleget is tenni. A közönség méltányolja is az igyekeztünket és melegen érdeklődik minden kísérletünk iránt. Természetesen a közönség az ilyen dolgokban eléggé járatos. Képzelve, a multkoriban versenyt rendeztünk és 15 lemezt forgattunk le, anélkül, hogy bementünk volna a zenedarab címét. A feladat az volt: a leforgatott 15 darab közül melyik volt zsidó népi zenei mű és melyik nem. Rengetegen jelentkeztek a pályázatra és igen kevesek dolgok kerültek ki belőle. Egyik hallgatónk például egy Beethoven vonósnégyes zsidó zenének minősített. Egy lengyel-zsidó dalra valaki azt a megjegyzést tette, hogy klasszikus. Egyik hallgatónk szerint az egyik darab nem volt szép. Ez egy Chopin etűd volt. Természetesen igen sokan eltalálták az igazat is, de a verseny igen jellemző módon mutatta meg, hogy az emberek mit szeretnének zsidó zenének minősíteni. Általában hallgatóink nem tiltakoznak ellene, hogy Beethoven zsidó nemzeti zeneszerző legyen.

— Megátóli értetődő dolog, hogy a zsidó zene fejlődése során ki fog alakulni valami új dolog, amit főleg itt Palesztinában a sok-

féle zenei elem keveredése, a klíma, a tenger és Palesztina sajátos földrajza fognak majd befolyásolni. Mikor lesz ez? Amikor majd a zsidó zeneszerzők zsidó műveket fognak alkotni.

Általános zenei program

— Természetesen a jeruzsálemi rádió nem elégszik meg a zsidó zenei termékekkel közvetítéssel. Műsorunk u. n. angol nyelvű műsorokból áll, amelyek hangversenyeket, rádiózenekarunk igazán kitűnő és hivatásának magaslatán áll, Mondanom sem kell, ez sem könnyű dolog. Zsidókkal nehéz dolgozni, művészekkel is nehéz. Képzelve milyen komplikált feladat zsidó művészekkel együttműködni. De Isten ments, hogy panaszkodnék, ez csak aktuális palesztinai tréfa, egyébiránt igen meg vagyok elégedve munkatársaimmal. Szeretik a rádiót és gyakori csábítgatásokkal sem tudják innen elcsalni őket... Bizonyára tudja, hogy a palesztinai szimfonikusok minden jeruzsálemi hangversenyének szünet utáni részét közvetítjük és így hallgatóink élvezhetik a világ legnagyobb karmestereit is.

— Ön azt mondja, hogy rövid a műsor? Sajnos, ez igaz, de viszont itt költségtétési okok játszanak közre. Előfizetőink szép számmal vannak, de az ország még kicsi. Vannak olyan tevek, hogy külön arab stúdiót állítsanak fel, illetőleg, hogy a propaganda célokat szolgáló londoni arab állomást Palesztinába költöztessék. Ez változtatna a helyzeten, mert akkor az arab műsorból mintek tehermentesítenének és másfélórával kibővítenék a zsidó és angol adást. Hogy ez mikor lesz? Sajnos, ezt itt senki sem tudja. Attól függ, mit fognak végezni odalent...

— És ezzel Karl Solomon a Palast hotel egyik kupolás kis épületére mutat, mely itt húzódik meg a terrasz alatt. Ebben az épületben dolgozik az u. n. felosztási bizottság. Ez fogja eldönteni, mekkora lesz és mikor lesz a zsidó állam. Sok mindenre kell itt még várni...

Bazilay István.

Nem kell külfldre menni
BIXAD Románia Karlsbadja
Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű.
Gyönyörű fekvés, fenyvesek között. Június 1-től nyitva.
Prospektust küld kívánatra: Direcțiunea Băilor BIXAD, jud. SATU-MARE.

Megkezdődtek a restauráció ünnepségei

A repülők, az országörök és a munka napját ünnepelte hétfőn az ország

Bucuresti, június 6. Az ország 8-ik örvendetes évfordulóját ünnepli Öfelsége II. Károly király hazatérésének, aki azóta minden szeretetét és munkaejét az országnak szenteli. A restauráció ünnepe nemcsak a király hazatérésének, de azon korszakalkotó cselekedetek megünneplését is jelenti, amelyek során a kiegészítésen odaadással fáradozik Öfelsége. Ezért ünnepli ma az ország, a repülők, országörök és a munka napját. A banaesai repülőterén június 6-án az uralkodó, Mihály vajda társaságában minden évben néhány órát tölt a repülőbiztek társaságában és velük költi el ebédjét. Ma az ünnepség megkülönböztetett fontosságot nyert Valie tábornok olasz légügyi államtitkár jelenléte által.

— Német frontharcosok az angol frontharcosok kongresszusán. Londonból jelentik: A volt angol frontharcosok kongresszusán, amely most New-Castleben ülészik, először jelentek meg a német frontharcos-szövetség kiküldöttjei. Mindkét részről bajtársi szónoklatok hangzottak el.

— Tizenkét óraker Öfelsége a Luna Bucurestilor keretében rendezett munka kiállítás nyitotta meg, majd visszatért Ba-naasara, ahol a tradicionális ebédet vett részt, a pilótatisztek társaságában.

Az uralkodó holnap 5000 delegátus jelenlétében fogja megnyitni a kulturothronok kongresszusát.

Könyvnap, teljes Ady. Ady összes versei, 544 lap, diszkótés most 158 lei, később 251 lei, Móricz: Légy jó mindhalálig, fve 282 lap, most 59 lei, később 165 lei, stb., stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen jegyzéket.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. Marghita. Sziveskedjék sürgősen az ot-tani tanácsadóhoz fordulni.

Borsec fürdőn
megnyitlik június 15-én a már évek óta ismert szigorúan ort. kóser
Klein vendéglő
az Elsig villában. Előszóban olcsó szobaárak.

Schwartz Menyhértiné orth. zsidó leányintézetusa Oradea, Str. Ep. Clorogariu 8. Telefon: 12-11.
Fiu- és leánygyermek nyaraltatása Bratcán,
(fővonal, gyorsvonattal megálló). Az állomástól 10 percnyire a hegyek között egés-séges köépületben, por- és szélmentes helyen. **Állandó felügyelet!** Kirándulóhelyek. Sporttánc. Strand! Teniszpálya! Hízó-, nap- és légtúra! Mérsékelt díj!
HITUNG REFERENCIÁK! Prospektus! Szezon június 26-tól augusztus 26-ig. Azon érdeklődők, kik az első turnusban akarnak résztvenni, helybeosztás céljából jelentkezzenek mielőbb.

KEDD,
táb
m
Négy nap
Bucuresti,
1 óra 10 pe
érkezett Gu
aviatika ve
miniszter, a
miniszternek
Olaszországt
sza. Giuseppe
tíka egyik l
légőháboruba
katarsa. 193
sall helyét a
lentős része
nak közel h
mint négyez
tája van.
A román
megkülönböz
fényes külső
tábornokot.
előtt 11 órá
gári és kato
tőkor rádiog
gép elhaladt
dászépből á
gőben fogadj
egy óra után
pülötéren. V
do tábornok,
Borgetti Bru
zare, a „Lát
társaság igaz
dorescu tábor
zólta a vend
Gheorghiu te
kárt, Jacob E
vezérkar hely
gaszranu kate
gok részéről
miniszter, a
főnöke. Ugo
Dellaporta ez
Julian Peter
Valentin Bib
légügyi szöve
közben a ka
hinusz és a
vendégek ezu
szállóhoz haj
Repülő
Délután fél
és, olasz kat
ebédet adott
öt óraker Val
gatást tett M
nőknél, majd
ta, a minisz
rium, nemzet
nagyvezérkar
szabb látogató
riumban és f
Paul Teodores
niszterrel, aki
rend nagy sza
ügyminiszter
háromnegyed
pülötéren a r
légi gyakorlat
kapitány akro
15 vadászraj
vonta magára
veres légitáma
Pompás új
vedőni iskola.
kve 228 lei, Bo
119 lei, Szitnya
178 lei, Körmen
kve 178 lei, Pli
court nagy díj)
lei, Tanc és film
Lepagenál Cluj
teljes jegyzéket.
Amennyi

Giuseppe Valle tábornok olasz légügyi miniszter a fővárosban

Négy napig lesz a kormány vendége az olasz aviatika vezetője

Bucuresti, junus 6. Vasárnap délben 10 óra 10 percor repülőgépen a fővárosba érkezett Giuseppe Valle tábornok, az olasz aviatika vezérkari főnöke és légügyi miniszter, aki Radu Irimescu volt légügyi miniszternek az elmúlt év novemberében Olaszországban tett látogatását adja vissza. Giuseppe Valle tábornok az olasz aviatika egyik legkiválóbb pilótája volt a világháboruban és 1925 óta Mussolini munkatársa. 1933-ban foglalta el Balbo marsall helyét a légügyi minisztérium élén. Jeles része van abban, hogy Olaszországnak közel három ezer repülőgépe és több, mint négyezer rendkívül jól képzett pilótája van.

Valle tábornok fogadtatása

A román kormány és a katonai körök megkülönböztetett és jelentőségteljesen fényes külsőségek között fogadták Valle tábornokot. A beneasai repülőtéren délelőtt 11 órától kezdve gyülekeztek a polgári és katonai előkelőségek. Féltenketőkor rádiogram jelentette, hogy az olasz gép elhaladt Craiova felett. Öt román vadászgépből álló raj indult el, hogy a levegőben fogadja a vendégeket, akiknek gépe egy óra után néhány perccel szállt le a repülőtéren. Valle tábornokot Bruno Alfredo tábornok, Silvestri Fernando ezredes, Borgetti Bruno őrnagy és Magistrini Cesare, a „Littoria” olasz polgári repülő-társaság igazgatója kísérték el. Paul Teodorescu tábornok, légügyi miniszter üdvözölte a vendéget, majd bemutatta neki Gheorghiu tengernagy-légügyi államtitkár, Jacob Popescu tábornokot, a nagyvezérkar helyettes főnökét és a többi magasrangú katonatisztet. A polgári hatóságok részéről Grigorcea meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium protokoll főnöke. Ugo Sola bucaresti olasz követ, Dellaporta ezredes olasz katonai attasé, Iulian Peter bucaresti főpolgármester és Valentin Bibescu herceg, a nemzetközi légügyi szövetség elnöke üdvözölték, miközben a katonazenekar az olasz királyhimnuszt és a Giovezzát intonálta. A vendégek ezután autón a Splendid Park szállóhoz hajtottak.

Repülőgyakorlatok a piperai téren

Délután félháromkor Dellaporta ezredes, olasz katonai attasé szülőkörüli terep ebédet adott a vendégek tiszteletére. Fél-öt órakor Valle tábornok hivatalos látogatást tett Miron patriárka miniszterelnöknel, majd beirta nevét a királyi palotába, a miniszterelnökség, külügyminisztérium, nemzetvédelmi minisztérium és a nagyvezérkar vendégkönyvébe, végül hosszabb látogatást tett a légügyi minisztériumban és félórás megbeszélést tartott Paul Teodorescu tábornok, légügyi miniszterrel, akinek átadta az olasz koronarend nagy szalagját és Ciano gróf külügyminiszter meleghangú levelét. Délután háromnegyed hatkor a piperai katonai repülőtéren a román repülő nagyszabású légi gyakorlatokat mutattak be. Popescu kapitány akrobatikus mutatványai után 15 vadászraj fegyvermezt gyakorlatával vonta magára a figyelmet. Végül gépfegyveres légitámadást hajtottak végre.

Pompás új könyvek: Arnold Zweig: A verdumi iskola, két kötet, 530 lap fve 191 lei, kve 228 lei, Bontempelli: Halálos élet, kve 119 lei, Szitnyai: Tanc (nagy regény) kve 178 lei, Körmendi: A tévedés (nagy regény) kve 178 lei, Plismier: Három házasság (Goncourt nagy díj) 510 lap, fve 215 lei, kve 251 lei, Tanc és film zenealbum 106 lei, stb., stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

Este negyedtíz órakor a tiszti kaszinóban Valle tiszteletére bankett volt, amelyen résztvettek Argesanu tábornok hadügyminiszter, Illasievi szörnységdtábornok, Caramfil volt légügyi miniszter, Iulian Peter főpolgármester, Ugo Sola olasz követ és több román magasrangú katonatiszt. A vendéget Paul Teodorescu tábornok légügyi miniszter köszöntötte fel, többek között a következőket mondva: „Teodorescu tábornok toaszta

— A román nép várta kegyelmességét látogatását, hogy ezalkalommal is bebizonyíthatja öszinte és megdönthetetlen szimpátiáját, amelyet Olaszországgal szemben mindig is tanusított és csodálatát az olasz aviatika iránt. Az önök zseniális államférfia, Mussolini az ön tapasztalatát, csodálatos szervező és teremtő erejét méltányolva, választotta munkatársául, hogy egy az egész világ által irigyelt aviatikát teremtsen meg. Közös származás, fajrakonság és a latin kultúra azonos szellemi alkata folytán a két ország régtől fogva

azonos aspirációkkal volt telve: nemzeti egység és függetlenség.

Teodorescu tábornok ezután köszönetét fejezte ki Olaszországnak azért a szimpátiáért és támogatásért, amellyel a román népet függetlenségi harcukban, majd az ország mai határainak megteremtésében kísérte.

„Ducem munkatársra vagyok”

Valle tábornok válaszában hangsúlyozta, hogy látogatása nem egyszerű külsőség, hanem kifejezése a mély szimpátiának, amely az olasz aviatikát Romániához, a román néphez fűzi. E szimpátiának mély gyökerei vannak szívünkben — mondotta Valle tábornok, aki ezután felsorolta azokat a légügyi eseményeket, amelyek a két ország pilótáit egymáshoz közel hozták. Nekem egyetlen érdemem és büszkeségem van: hogy mindennapos munkatársra vagyok Ducémnak, a mi légi hadseregünk szolgálatában. Valle tábornok ezután Teodorescu tábornokra és a vitéz román aviatikára iritette poharát.

Hétfőn reggel Valle tábornok autón Giurgiuba ment és délelőtt tíz órakor visszatért a fővárosba, ahol koszorút helyezt el az ismeretlen katonai sírján. Junius 7-én a tábornok részt vesz a beneasai repülőtéren rendezendő ünnepségen és a légügyi érdemrend lovagjainak diszebedjén, mint az uralkodó személyes meghívottja. Délután meglátogatja a brazai petroléum-finomítókat, majd Sinalaba és Brasovba utazik, ahol meglátogatja az IAR repülőgépgyárat.

A HABZÓ FOGPÉP

Valle tábornok vasárnap délben félig órakor repülőgépről a következő rádiogramot küldte Teodorescu tábornoknak:

— Román területre lépve, első gondolatom az önök felséges uralkodójához száll. Kiüldöm önnek és a vitéz román aviatikának üdvözetemet.

Teodorescu tábornok a következő rádiogramban válaszolt:

„Köszönöm a szívélye; üdvözetét. Románia örömmel fogadja önt, a román aviatika pedig testvéri barátsággal várja. Isten hozta.”

Mihai vajda hidat épít az ország-örökkel

Colan püspök rádióbeszéde az országúr-íjúság neveléséről. Országúr-fényképversenyt hirdetett meg a nemzeti propaganda vezérigazgatósága

Bucuresti, junius 6. Az Országörök hetének első napját a falunak szentelték. Az országúr vezetők kötelességüknek tartották közreműködni a falu lealázó nivójának felemelésén. A munka során az Országörök egy másik nagy problémát is megoldott. Sokan azt hitték, hogy csak egy bizonyos társadalmi osztálynak kell dolgoznia a holnap Romániájának felépítésén. Azt is hitték, hogy az értékek hierarchiája a nemesi címek hierarchiájától függ, ez utóbbit pedig főleg csengő ezüstökkel mérik.

Ime azonban, a Fő-országúr jár elől a példaadással ennek megcáfolásában midőn elküldi egyetlen fiát a munkába, a paraszt- és munkásrukk mellett. Öröm nézni, hogy menyinyi szeretettel dolgoznak a cölöpök hántásán, a terep megtisztításán, az építkezési anyag szállításán. Mihai vajda precíziós késszülékkel méri le a hid tengelyét. A Vajda nemcsak a legjobb munkások egyike, de a legjobb technikus is. Néhány technikai kérdést tett fel Mihalicának, az utügyek vezérigazgatójának, amelyek szaké:telmükkel ámulatba ejtették a technikus-csoportot, amely a munkánál asszisztált.

Nyolc óratól háromnegyed tizenkötig megszakítás nélkül folyt a munka. Sidorovici őrnagy, az Országörök főparancsnoka ekkor parancsot ad a munka beszüntetésére. — Falanx, vigyázz...! Előre tiszteleg! A csapat elvonul a szomszédos erdőbe, vidám énekszó mellett. Mihai vajda halad a Sf. Sava-kollégium első Strájer-centuriója élén. Az ebédet az erdőben fogyasztják el. Tizenkettős csoportokban helyezkednek el. A napos bajtársak hozzák a hideg ételt: Turó, sült, kenyér. Mihai vajda egy nagy darab bárányhúst fogyaszt el, ugy, ahogy a szabadban étkeznek. A világ legjobb étete ez, mert egyszerű és mert a Hazának és a

Nemzetnek szentelt órák után fogyasztják el.

Colan püspök rádióbeszéde

Bucuresti, junius 6. Colan püspök közoktatásügyi miniszter vasárnap este a bucaresti rádióban beszédet mondott az Országör-nevelésről, rámutatva arra, hogy a korszak, amelyben élünk, maöben különbözik a háborúelőtti évektől. Akkor is voltak örömeök és bajok, jó napok és rossz napok, jó és rossz, gazdag és szegény emberek. A lényeges különbség azonban az élet ritmusában, gyorsaságában van. Akkor a szekér, most a repülőgép gyorsaságával halad az élet. Az ifjúság éli természetesen a legizgalmasabb életet. Vére melegebb, vágyai korlátlanabbak, elképzelései ellenállhatatlanabbak. Az ifjúság e tulajdonságai azonban csak akkor hasznosak, ha magas és világos célt szolgálnak és ezek eléréséért fegyvermelzetten harcolnak.

Ez az igazság, amelyből bölcs uralkodónk, II. Károly király kiolvasta az idők nagy parancsát: nem szabad hagyni, hogy az ifjúság energiái elkallódjanak meddő, vagy káros harcokban, hanem azokat a nemzet szolgálatába kell állítani. Ebből a győzedelmes királyi gondolatból született meg a strájeria, az ifjúság új iskolája, amely az ifjú lendületeknek felsőbbrendű célt és fegyelmet mutat. A strájeria jelszava: hit és munka a hazáért és királyért.

Colan püspök ezután méltatta az egyház és a család szerepét az ifjúság nevelésében. Mindkét intézmény szorosan együtt működik az országörösgel, az új generáció előkészítésében és irányításában, hogy a tisztesség, a szorgalom, az idealizmus, az áldozatkészség, az istenfielem, a haza- és királyszereket szellemében nevelje fel az ifjúságot. Junius 8-ikát az ország az uralkodónak szent-

telte. Az uralkodó vizont az ifjúság iránti határtalan szeretetében az ifjúságnak ajánlotta fel ezt a napot. Ez a gesztus, mint az összes királyi gesztusok — felér egy iskolával. Colan püspök végül felhívta az ország lakosságát, szeressék és támogassák az ifjúságot.

Országúr-fényképverseny

Bucuresti, junius 6. A nemzeti propaganda vezérigazgatósága országúr-fényképversenyt rendez. A versenyzők négy kategóriában vehetnek részt. Minden kategóriában a következő díjak adják: Első díj 4000 lej. Másodíj díj 2000 lej. Harmadik díj 1500 lej. Negyedik díj 1000 lej. A versenyen amatőrök és hivatásos fényképezők egyaránt résztvehetnek. A fényképek kizárólag riport jellegűek lehetnek. A bemutatott másolatok legalább 13 per 18 nagyságúak kell, hogy legyenek. A kiválasztott fényképeket elhelyezik az országúr-fényképverseny július elsején kezdődő kiállításán. A pályázatok junius 20-ig kiüldendők be a turista hivatalhoz Bucuresti, Str. Vilson 8.

A fényképek négy kategóriája a következő: I. Strájer csoportok munkában. A strájer-program keretében (strájer-héten, vagy más alkalommal). II. Strájer fiú és lánytipusok mozgásában (pillanatfelvétel) és részletek. III. Együttetek, nagy csoportok, játékok, tömegjelenetek strájerkeiről. IV. A junius 8-iki ünnepség riportása. (Hivatásos fényképezőknek fenntartva).

— Román Hét a kassai kelet-csehszlovák kiállításon. Ez év július 16. és augusztus 31. között rendezik meg Kassán, — a festői szépségű felvidéki városban, — a Csehszlovák Köztársaság keleti részének jubiláris kiállítását, a köztársaság alapításának 20-ik és dr Hodza Milan kormányelnök 60-ik évfordulója alkalmából. A kiállítás keleten belül hatalmas nemzetközi jellegű mintavásárt is rendeznek, amelyen számos román termelő is részt fog venni. A román termelők főként Kassának a Csehszlovákiával való kereskedelem szempontjából előnyös földrajzi fekvése miatt tanusítanak nagy érdeklődést a kiállítás iránt. Minden valószínűség szerint a román kiállítók részére külön pavillont is fognak felállítani. A kiállítás vezetősége nagyszámu román látogatóra számít és ezért elhatározta, hogy augusztus 7. és 14. között román hetet rendez Kassán. Mindkét állam vasutai nagy utazási kedvezményeket fognak nyújtani, nemcsak a román hét, de az egész kiállítás tartamára. A kiállítás vezetősége jelenleg a román hét részletes műsorának összeállításán dolgozik, amelyre a román kultuszminisztériumot és a nemzeti turisztikai hivatalt is meghívta.

Meghívó

Schwartz Menyhértne orth. zsidó leánynevelő intézete-internátusának vezetősége Oradea, Ep. Ciorogariu 8, t. meghívja a volt növendégeit és azoknak hozzátartozóit junius hó 8-án d. u. 1/6 órakor az intézet nagytermében megtartandó műsorral egybekötött 10 éves jubileumi ünnepélyére. Többek között bucsuzik az intézettől Paller Anna, ki mint elemista jött az intézetbe és most mint érettségiző távozik.

Egyik főreedező Weisz Anca bentlakó tanárnő, ki négy évig mint diák is volt az intézetben.

Amennyivel ingadozóbb Anglia eredi politikája, annál erősebb kell legyen a zsidó nép követelése Erec Izrael föltszabadságáért. Ezen követelés kifejezője a sékel.

Hárommillió sékel 5698 évben kell legyen a zsidó nép válasza

Kirándulás Palesztinába

Kedvezményes áron a „Polonia” hajóval június 22-én. Felvilágosítások a Wagons Lits/Cook utazási irodában CLUJ, Piața Unirii 18.

A jamaicai négerek fellázítóját és hatvan alvezérét elfogták

Rémület uralkodik a gyönyörű szigeten

London, június 6. „Jamaica várja. Nyugodalmatlan pihenő, a legszebb vakáció, a romantikus, tropikus szigete nagy hegyei között, folyói mentén és gyönyörű tengerpartján. Úszás, golf, tenisz, hógáz, vadászat, ideális autótúra.”

A „Times” első oldalán áll ez a csábító hirdetés, míg a lap belsejében rövid jelentés a szigeten kitört vad zendülésről számol be. Általános sztrájk! Az összeütközéseknek már három halálos áldozata van! Tömeges letartóztatások sem fékezik a nyugtalanságot, a gyarmat kormányzójának sürgős kérésére Bermudából és más flottabázisokról brit hadihajók sietnek a veszélyeztetett fehér lakosság megmentésére.

A nagyszerű tujja révén világszerte fogalommal lett Jamaica felől már régen nem érkeztek ilyen hírek. Brit-Nyugat-India legnagyobb szigete mint istenáldotta, termékeny ország élt a képzeletben. Friss szelektől nyihatt, egyetlen meleg klímája évről-évre több és több turistát vonzott a messzi óceán felé, ahol az amerikai milliósok számára hotelek épültek a mély kék vízi karibi tenger főnyeres partján és a dus erdőzetű hegyekben. A legrégebbi brit koronagyarmat változatos kereskedelmi mérlegében egyre fontosabb szerepet kaptak az emelkedő idegenforgalmi tételek.

Az utolsó zendülés

Évtizedek óta idilliikus nyugalom uralkodott a szépnevű szigeten. (Valamikor Xaymacá-nak hívták, az erdők és források földjének). Történetének véres epizódjai, melyek annyi gondot okoztak a brit kormánynak, már-már elfelejtették. Hiszen utoljára 1865-ben történt, hogy a sziget színes lakossága fellázadt fehér urai ellen és 18 brit polgár életét oltotta ki. Kegyetlen volt a megtorlás is. A gyarmat akkori kormányzója, Eyre oly vasszigorral sujtott le a lázadókra, hogy az anyaország közvéleménye felháborodott az embertelenségnek bélyegzett megtorlás miatt és a kormányt kényszerítette, hogy visszahívja az utolsó jamaicai lázadás leverőjét.

Eyre kormányzó szigorú uralma azonban nem tévesztette hatását. Utódjai zavartalan nyugalomban hajtották végre az elhanyagolt és lezüllesztett gyarmat talpraállítását. Husz esztendővel a lázadás leverése után már annyira konszolidálódtak a viszonyok Jamaicában, hogy a brit kormány a benszülöttnek is befolyást nyújtó alkotmánnyal ruházta fel a gazdag gyarmatot. Persze a sziget urai azért továbbra is a fehérek maradtak, mint mindenütt a brit gyarmatokon.

A népesség 98 százaléka tírelmesen alávetette magát a 2 százalék uralmának. Jamaica óslakóiból a szigetet egykor benépesítő indián törzsekiből alig maradt meg valami. Kiirtásukról már alaposan gondoskodtak az első fehér hódítók, akik Jamaicát, Columbus véletlen felfedezését birtokukba vették. A spanyol uralom csak rövid ideig tartott, Oliver Cromwell, az első angol kolonizátor már a XVII. században megszerzte a nagy nyugatindiai szigetet hazája számára és így Jamaica a hét tengerre és öt világrészre kiterjedő brit-gyarmatbirodalom egyik alapköve lett.

Rabszolgakereskedelem

Amikor a madridi béke az angoloknak juttatta Jamaicát, összesen 3000 ember tengődött a hatalmas szigeten. Kellő munkaerő nélkül azonban kiaknázatlanok maradtak volna Jamaica kőbányái, tehát az angolok néger rabszolgák cserével népesítették be új birtokukat. A rabszolgakereskedelmet, mellyel már a spanyolok is kísérleteztek, az angolok olyan mértékben tökéletesítették, hogy ez a nyugatindiai messzisziget a világ rabszolgakereskedelmének fővárosává lett. Ebben az időben rabszolgakereskedelem és kalózkodás szorosban egybetartoztak. Így történt, hogy Jamaica a XVII. és XVIII. században mint a Távol-Kelet legrettegettebb kalózfészké élt a köztudatban.

A világ civilizálódása Jamaicát sem kímélte el. 1838-ban bekövetkezett a néger rabszolgák felszabadítása. Ha nyugodtabb idők járnának Jamaica felett, most a százszent-

dős jubileum ünnepelésére készülhetnének a szigeten. Szapora, mint a természet e tropikus szigeten, volt a lakosság is. Ma körülbelül 1,200,000 ember zsúfolódik össze Jamaicába, ezek közül körülbelül 900,000 tisztavérű néger, 170,000 félvér, a többi a legkülönbözőbb fajtákhoz tartozó bevándorló. E noppant és egyre jobban szaporodó színes lakossággal szemben 18,000 fehér telepes képviseli az uralkodó fehér fajt, az angol hivatalnokok és ültetvényesek mellett vannak még spanyolok is, az egykori spanyol telepesek leszármazói, akiknek nagyrésze azonban már rég elkeveredett a színes lakossággal.

A szigeten vendégeskedő turisták nem igen érdeklődtek a néger lakosság helyzete iránt. A fővárosban lebzselő, a végtelen kávé- és cukorültvényeken, a hatalmas banán-erdőkben, valamint a világpiac ellátására berendezkedett rumiparban dolgozó négerek legfeljebb festői látványosságként egészítették ki Jamaica változatos természeti szépségeit. Pedig egyre súlyosabb idők köszöntöttek a boldogság hazájának tűnő tropikus szigetre. Az évszázadok előtt néptelen Jamaica túlnépesedett.

Jobban mondva a lakosság csak egyes vidékekre koncentráldott, míg a sziget nagyrésze még ma is terméketlen mocsárvidék, melynek hasznosítását az angolok elhanyagolták. (Ma már belátják, túl sokáig.) Mégsem volt nagyobb baj mindaddig, ameddig nem tört ki a világválság a nemzetközi cu-

korpiacón. A túltermelés következtében a cukor ára egyre jobban esett és az ültetvényesek már munkásainknak adott egyszil-linges napibérméj sem találták meg számításukat. A fenyegető munkanélküliséget egyideig elhárította a kivándorlás. A képzhetetlenül primitív életmódra szokott benszülöttek előzölöttek a prosperáló szomszéd szigeteket, Haitit és Cubát. Csak rövid ideig türték meg őket, amikor a gazdasági válság ezekre a szigetekre is átcsapott, ezer és ezer jamaicai négernek kellett visszavándorolnia hazájába.

Vallásos és szocialista jelszavakkal dolgozó agitátorok támadtak közöttük, akiknek misztikus ígérgetései mélyeséges hatást gyakoroltak az eredeti életviszonyaiból kiközített primitív tömegekre.

A jamaicai négerek megtalálták a maguk vezérét Alex Bustamante személyében. Nem az ő fajucból való. Spanyol-indián félvér, aki Európában is járt és csak pár év előtt tért vissza hazájába.

Végül is a sok agitáció véres kirobbanásokat vezetett. Lassankint teljesen megállt a munka Jamaicában. Az általános sztrájk még a közüzemeket is megbénította. Mánorosan éneklő tömegek vonultak éjjel-nappal céltalan processzióban Kingston uccáin keresztül. Bustamante alvezérei masiroznak az egyre szaporodó tömeg élén. A tüntetők egyrésze megelégszik azzal, hogy béremelést követeljen; a többiek nem is követelnek semmit, de magatartásuk elárulja, hogy — mindent akarnak. Kingston fehér lakossága napok óta nem mer kimozdulni a házaiból. A gyarmat katonasága nem elég már a rendfenntartásra. Anarchisztikus állapotok pusztítanak a szigeten. Végre elfogták Bustamant és hatvan alvezérét.

Véres eseményekre került a sor, három halott és 60 sebesült maradt az összeütközés színhelyén. (R. L.)

Meghalt Boross György püspök neje

Hétfőn délelőtt meghalt Clujon Boross György ny. unitárius püspök neje, szüli. Kovácsi Róza hetvenöt éves korában. A megboldogult ötvenhat évet töltött kiváló férje oldalán, akinek szociális és emberbaráti akcióiban is hűséges élettársa volt. Elnöknője volt hosszú éveken át a Boross György által alapított Dávid Ferenc Egyesület nővélasztmányának és aktív, érdeműs tagja számos más karitatív alekulatnak. A napokban költözködött át a Calea Marechal Foch-beli lakásukból a Str. Elisabeta 38/a alatti újonnan épült villájukba, ahol az érdeműs matróna a nyugalomba vonult püspök mellett akarta eltölteni hátralevő éveit. A sors nem engedte, hogy berendezze lássa új hajlékát, amelynek hevenyszett hálósóbjában lehetne ki nemes lelkét. Szerdán délután öt órakor temetik az unitárius egyház szertartásai szerint. Az Imát Kovács Lajos esperes recitálja, a gyászbeszédet Vári Albert teológiai tanár fogja megtartani, míg a nyitott sírnál Weress Béla petroseni esperes fogja búcsuztatni Boross Györgynét. A halottat férjén kívül három leánya, dr. Hintz Györgyné, Puksa Endréné és Veres Sándorné, továbbá számos unokája gyászolja. A halottat az unitárius templomból temetik.

Csak a **GRAND HOTEL** LAFAYETTE-ben lakjon Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos. CALEA VICTORIEI No. 11 — Telefon 3-5410

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, június 7.

Bucuresti, 6.30: Torna, hírek, hanglemezek. 13.15: Pontos időjelzés, sport- és kulturköl-lemények. 13.25: Hanglemelések. 14.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.20: Közlemények, időszéri külföldi hírek. 19: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Rádióposta. 19.17: Hanglemezek. 20.05: A munka kultusza az országöröknél. Mihail Ralea munkaügyi miniszter előadása. 20.20: Mandolinzene. 20.55: A királyi kezdeményezés a faluk életében. D. Gusti egyetemi tanár előadása. 21.15: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sporteredmények. 21.15: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sporteredmények. 22.45: Hanglemezek.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Kouszné Demény Magda zongorázik, Koromzay Dénes hegedül, közben kb. 13.30: Hírek. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 17.45: Hírek. 18.30: Cigányzene. 19.50: Hogyan készül a hangosfilm? Pozsonyi Gábor dr előadása. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: „Cosi Fan Tutte”. Mozart kétfelvonásos vígoperája, közben kb. 22: Hírek, majd cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Belgrád, 19.05: Simara M. hegedül.
Lyon, 19.30: Traviata részletek.
Brommüster: 20: Haydn-lemezek.
Sötens: 21: Mendelssohn: Szentivánéji álom.

Szerda, június 8.

Bucuresti, 8: Reggeli óra, az Országörök bemutatója. 8.30: Az Országörök ünnepélye. Öfelsége Károly király és Mihály nagyvajda jelenlétében, közvetítés az ANEP-stadionból. 13.15: Pontos időjelzés, sport- és kulturköl-lemények. — 13.25: Hanglemezek. 14: Az Országörök főparancsnokának kiáltványa. 14.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Az Országörök felvonulása. Öfelsége előtt, közvetítés az ANEP-stadionból. 19.15: Az Országörök napiparancsának felolvasása, országóri tudnivalók, az Országörök zenekara hangversenyez. 20.30: Az Országörök ülése.

KÖZGAZDASÁG

Három új rendelet törvény a pénzintézetek működésének szabályozására

A hivatalos lapban három új rendelet törvény jelent meg, amely a banktörvény egyes intézkedéseit módosítja.

Az első rendelet törvény kimondja, hogy a banktörvény intézkedései nem vonatkoznak a Nemzeti Mezőgazdasági Hitelintézetre (Institutul National de Credit Agricol), a Nemzeti Kisipari Hitelintézetre. A második rendelet törvény a következőképpen intézkedik: Az 1935 április 20-i, a hitel megkönnyítésére és újjászervezésére vonatkozó törvény első szakaszában a bankok fuziójára megállapított határidő, amelyet az 1936. évi április 7-i törvény meghosszabbított, 1940 április 20-ig meghosszabbítást nyer.

A harmadik rendelet törvény előírja, hogy a bankok igazgatótanácsai tagjai (administrator) a bank székhelyén biztosítottak kell legyenek. Ez a biztosíték az alaptörke kétszázad részének felel meg,

azonban nem lehet kevesebb 30.000 lej névértéknél. Az alapszabályok előírhatják, hogy a biztosíték nem haladja meg az 500 lej névértéket. A biztosíték az ille-tő pénzintézet részvényeiben teendő le. Az igazgatótanács tag tulajdonosa marad a letett részvényeknek. Ezek a biztosítékok nem szolgáltatathatók ki hamarabb, mint amikor az igazgatótanács tag ez-irányú minősége megszűnt.

Az 1934 évi banktörvény ugy intézkedett, hogy a bankok nem fogadhatnak el több betétet, mint saját tőkéké hűszerezés. Most ezt a maximumot a saját tőkék hűszerezésére emelték fel. Ugyancsak a banktörvény szerint egy pénzintézet nem vállalhat saját tőkékének tiszszerezését meghaladó kötelezettséget. A most közzétett rendelet törvény ezt a maximumot tizenkétszerezésre emeli fel.

Üzleti hírek

A Cluj-i betegsegélyző pénztár új székházának belső berendezési munkálataira 999.000 lej költségvetési előiránnyal június 10-re tűzött ki árlejtést.

A Cluj-i kisiparosok temetkezési egyesülete Calea Moșilor 8 számú székházára emelet-ráuházást eszközöl mintegy 900 ezer lej költségvetési előiránnyal.

Cooperativa pentru aprovizionare producție și desfacere industrială de tâmplărie și metalurgia néven Clujon Calea Traian 4 szám alatt új asztalos és fémmű szövetkezet alakult, amelynek célja butor, berendezés és épületasztalos, valamint fémbutor szállítási

árlejtéseken való részvétel. A szövetkezetben többek között résztvesznek: Kolozsi Pál, Lőrinczi Andrei, Boca Gavril, Moldovan Anton cluj-i iparosmesterek és Spreng László titkár.

Új panel-lemez és parkettgyár alakult Bucurestiben, amely üzemet előreláthatólag Ardeal területén építi fel. Az új iparvállalat egy külföldi világszabadalom kihasználásával rekonstruált lemezeket állít elő. Nyersanyagul gyenge minőségű fát használnak fel, amelyet gépekkel rostokra bontanak és vegyi eljárás után préselnek. Így módon teljesen egyenletes ellenálló szigetelő és panel-lemezeket nyernek, amelyek 1.50 4.50 méter nagyságban kerülnek forgalomba. A lemezek különféle vastagságban készülnek és asztalosipari célokra kívül építő- és szigetelő anyagokként, linoleum és parkett pótlására kerülnek forgalomba.

Weizma

JERUZSALEM, a Jewish Agency... ahol hat hónap... Weizmann elutasította az északi kormányzó is látogat

„Franc engedn az embe

Párizs, június 6. Da nagy beszédet tart... a háboruban ele... művének felavatása... ország körül — m... alakulások történetek... gy vívódásai közepé... aradt az utolsó hajlé... og a szabadság — é... ga. A legszebb emberi... mentése Franciáors... mely nem fogja me... erőszak döntse el a... viszonyok... fogjuk győzni a v... agyunk elszigetelt... inkben. Más nemzet... ek ugy gondolkozna

Négye tatt

A foglyok közü szállítottak

Zürich, június 6. A mg“ bécsi tudósítója... utóbbi napokban k... zottattak le Bécsben... hivatalos pártkörökb... hirt. Az ausztriai... boknak azonban egy... tiok a tömeges leta... zongassai leányis... alakult át. A foglyo... zhauba, az ottani k... szállították. A zsidó... szik a rendőrség teh... gyudvarra, ahol kü... ják be őket. Május... szaka már a másod... el Dachauba a bécs... vonatban 800 fogob... Egy óra leforgása... kezett a Westbahn... újabb teherautók ér... ez egész pályaudvar... ta körül.

Miután a kara... épülete megtelt a z... mangassen egy más... alakították át. Eb... zsidó fogoly van m... A letartóztatások... történekm. Teljesen... reket, kiskereskedő... és alkalmazottakat... zottakat, stb. fogn... az új fogházakb... egyik népkonyhája... ből váratlanul kör... Gestapo és a rend... letartóztatottaknak... herauton elszállító... el az embereket a... cikon. A május 2... letartóztatások ób... badlábra is helye... séggel, hogy meg... hagyják az orszá... A foglyok közü... szállítottak. Ezek... szerint az árviz-s... közmunkákra fell... Péntek reggel

Weizmann Londonba utazott

JERUZSALEM, június 6. Dr. Weizmann Chaim a Cionista Világszervezet és a Jewish Agency elnöke, Londonba utazott. Eduard Jakobs asszony, a Jewish Agency ekzekutívájának tagja, az amerikai Hadassza volt elnöknője, Amerikába utazott, ahol hat hónapot fog eltölteni.

Weizmann elutazása előtt látogatást tett az ország északi részében, ahol megtekintette az északi határon készülő drótkerítéseket. Sir Harold MacMichael főherceg is látogatást tett az északi határnál.

„Franciaország nem fogja megengedni, hogy erőszak döntse el az emberek közötti viszonylatokat“

Daladier nagy beszéde Lyonban

Párizs, június 6. Daladier miniszterelnök nagy beszédet tartott vasárnap Lyonban, a háborúban elesett szanitécek emlékének felavatása alkalmából. Franciaország körül — mondotta — hatalmas felkavargások történtek, de a régi világ e nagy vívódásai közepette Franciaország ragadt az utolsó hajlék, ahol még fennmarad a szabadság és emberi méltóság fogalma.

A legszebb emberi remények megőrzése Franciaország lététől függ, amely nem fogja megengedni, hogy az erőszak döntse el az emberek közötti viszonylatokat.

A foglyok győzni a veszedelmeket. Nem hagyunk elszigeteltek ebben a küldetésünkben. Más nemzetek is vannak, amelyek úgy gondolkoznak, mint mi. Nemrég

ragyogó tanulságát adták ennek. A mi feladatunk az, hogy megmutassuk a világnak, hogy egyek és erősek vagyunk.

Párizsi jelentés szerint június 28-át, az angol uralkodópár érkezésének napját, ünnepé nyilvánították. Az iskolák zárva lesznek, hogy a tanulók is résztvehessenek az ünnepélyes fogadtatáson. Az angol királyi pár a Dower-Boulogne utvonalon érkezik 28-án délután Párizsba. Bois de Boulogne állomáson Lebrun elnök és neje, valamint a kormány összes tagjai fogadják őket. György királyt és kíséretüket a Quai d'Orsayn, a külügyminisztérium épületében szállásolják el, ahol annakidején VII. Edward és V. György angol királyok is laktak párizsi tartózkodásuk alatt. Az 1845-ben épített palotát teljesen átépítették.

Négyezer zsidót tartóztattak le Bécsben

A foglyok közül nyolcszázat a dachau koncentrációs táborba szállították. Kétszáz zsidó orvos meghívást kapott az iraki kormánytól

Zürich, június 6. A „Neue Züricher Zeitung“ bécsi tudósítójának jelentése szerint az utóbbi napokban közel 4000 zsidót tartóztattak le Bécsben a náci hatóságok. Hivatalos pártkörökben is megerősítik ezt a hírt. Az ausztriai és németországi lapoknak azonban egy sort sem szabad látniuk a tömeges letartóztatásokról. A karajongassei leányiskola zsidófogházba alakult át. A foglyoknak egy részét Dachaubába, az ottani koncentrációs táborba szállították. A zsidó foglyok százait vizsgál a rendőrség teherautói a nyugati pályaudvarra, ahol külön vonatokba zsúfolják be őket. Május 2-ről 3-ra virradó éjszaka már a második különvonat indult el Dachaubába a bécsi Westbahnhofról. A vonatban 800 fogoly volt összehúszva. Egy óra leforgása alatt 14 teherautó érkezett a Westbahnhofra és tízpercenként újabb teherautók érkeztek. Ezen idő alatt az egész pályaudvart katonai kordon vonták körül.

Miután a karajongassei leányiskola épülete megtelt a zsidó foglyokkal, a Hermannsgasse egyik másik iskolát is fogházá alakították át. Ebben az iskolában 250 zsidó fogoly van már állítólág.

A letartóztatások egészen önkényesen történnek. Teljesen politikamentes embereket, kiskereskedőket, volt tisztviselőket és alkalmazottakat, hitközségi alkalmazottakat, stb. foglalkoztatásuk össze az új fogházakban. A zsidó hitközség egyik népkonyhája előtt várakozó tömegből váratlanul körülvevett egy csoportot a Gestapo és a rendőrség, a csoport tagjait letartóztatottaknak nyilvánították és teherautókon elszállították. Tucatjával fogják el az embereket a kávéházakban és az utcákon. A május 27-ike óta tartó tömeges letartóztatások óta több száz zsidót szabadlábra is helyeztek azzal a kötelezettséggel, hogy meghatározott időn belül elhagyják az országot.

A foglyok közül sokat Stájerországba szállítottak. Ezeket minden valószínűség szerint az árvíz-sújtotta vidékeken fogják közmunkákra felhasználni.

Péntek reggel letartóztatták Bécsben

dr. Paul Schott közismert zsidó fogorvost. Hétfőn közölték a hatóságok az orvos barátaival, hogy dr. Schott vasárnap este egy Dachaubába menő vonaton „szívrohamában” meghalt. Dr. Schott negyvenhat éves volt és a legjobb egészségnek örvendett.

Dachaubából egyébként másik halálesetről is érkezett hír. Lilienfeld leopoldstadti lakos, akit szombat este tartóztattak le, „hirtelen” meghalt. Lilienfeld mindössze harminc éves volt.

A karajongassei fogház előtt zsidó asszonyoknak egy csoportja hangos zokogásban és jajkiáltásban tört ki, követelve, hogy mondják meg nekik, hol vannak a férjeik és miért tartóztatták le őket. Egy órán át tartott ez a jelenet, mire a rendőrség felszólította az asszonyokat, hogy oszlojanak szét.

Az amerikai Joint naponta ezer dollárt oszt szét az ausztriai zsidó nyomorgók között.

Locker Lampson őrnagy, az angol alsóház tagja, kijelentette, hogy képviselői fizetésének egy részét feljuttatja az osztrák zsidó segélyezésére. Evente hatszáz fontot kap képviselői fizetéséért és ebből száz fontot, ami százszor lejjel felel meg az ausztriai segélyalapra fordít.

Jeruzsálemből jelentik a Malastin című lapnak azon értesülését, hogy Irak berlini követe kormányra nevében kétszáz zsidó orvost hívott meg Irakba. A zsidó orvosok rövid időn belül utnak indulnak.

— **Isztentisztelet.** Június 8-án, Ofelsége trónralépésének évfordulóján ünnepi istentiszteletet tartanak a Regele Ferdinand uti izraelita templomban. A szertartás délelőtt 10 órakor kezdődik. A hitközség tagjai ezután kéretnek minél nagyobb számban való megjelenésre.

— **Móricz: Légy jó mihéltalig.** Könyvnaplói olcsó kiadás, 282 lap fve most 59 le, később 165 le. Ady összes versei. 544 lap, vászonkötésben most 158 le, később 251 le. Halász: Ot világrész magyar vándorai, fve most 72 le, stb., stb. Lepagena Cluj. Postán utánvéttel. Kérjen könyvnaplói jegyzéket.

SZÉP ARCBŐR KEDVÉERT NAPONTA KEVÉS FÁRADTSÁG....

És a két Pond's krém: „C” (éjjelre) és „V” (nappalra).

Minden vágy megvalósítása erőfeszítést kíván, éppen így a szép arc bőr is. Hála a modern szépségápolás művészetének, ez az erőfeszítés sem nehéz, sem költséges.

Mindössze abból áll, hogy rendszeresen használja a két Pond's krémet: a „C” krémet (éjjelre) és a „V” krémet (nappalra).

A Pond's módszer pontosan le van írva egy kis füzetben, amely minden Pond's krém csomagolásban található.

A Pond's puder, amelyet a Pond's „V” krém (nappalra) használata után alkalmaz, finom puder, amelyet minden kívánt színárnyalatban vásárolhat.

Pond's Skin Freshener a zsírosság minden nyomát eltávolítja. Ez a folyadék összehúzó hatású, anélkül, hogy a bőrt irritálná és az epidermisz hatáson erősítő szerepe, amely összehúzza a pórusokat és a bőrt finomná és ruganyossá teszi.

POND'S módszer

Háromévi börtönre ítélték Maican hadnagyot,

aki agyonlőtt egy hátráncosnőt, majd öngyilkosságot kísérelt meg

Cluj, június 6. (Az Uj Kelet tud.) A múlt év novemberében városszerző nagy feltűnést keltett az a szerelmi dráma, amelynek egyik szereplője Bradóc Krisztina, a Palace bár táncosnője, másik pedig Maican Emil, a 7-ik huszárezredben szolgáló 21 éves hadnagy volt. Maican három heti ismeretség után halálra megmérgezte a táncosnőt és feleségül kérte. A 25 éves lány azonban nem vette komolyan 21 éves kérését és visszautasította házassági ajánlatát. Emiatt állandó nézeteltérés volt a lány és a hadnagy között. A tragédia éjszakáján Maican elment a Palace bárba, ahol egész éjszaka ivott, majd borgőzös állapotban hajnal felé hazakísérte a táncosnőt Str. Bratianu levő lakására. A lány bement szobájába, míg a hadnagy taxival szintén lakására hajtatott, magához vette revolverét és néhány perc múlva ismét megjelent Bardóc Krisztinánál. Alig tartózkodott rövid ideig a szobában, amikor egymásután három revolverdörrenés hallatszott. A lakásadónő és férje berohantak a szobába, ahol borzalmas látványban volt részük. Az ágyon vértől borítva feküdt a táncosnő, az ágy közelében, füstölgő revolverrel a kezében, vérző fejjel feküdt Maican hadnagy. Mindkettőjüket beszállították a klinikára, ahol Bardóc Krisztina néhány órai agónia után meghalt. Maican hadnagy hónapokig élet és halál között feküdt. A golyó száján keresztül a fejébe hatolt, de csodával határos módon

mégis felépült súlyos sebéből. Ezzel azonban nem zárult le a tragédia, mert a katonai ügyészség emberölés címén eljárást indított a hadnagy ellen.

A pert tegnap délelőtt tárgyalta a cluj katonai törvényszék. A vádirat felolvasása után Maicant hallgatták ki, aki minden kérdésre csak azt vallotta, hogy semmire nem emlékszik, mert ittas volt. Mindössze azt tudja, hogy a vádirat állításával ellentétben csupán egy lövést adott le a lányra. Tanuként kihallgatták Reményi Henriettét, Bardóc Krisztina háziasszonyát, aki elmondta, hogy a tragédia estjén a lány panaszkodott neki, hogy Maican halállal fenyegette meg, ha nem lesz a felesége. Hasonlóképpen vallott Forrai Anna is, a Palace bár direktisze. Neki is mondtotta Bardóc Krisztina, hogy nem akar a hadnagy feleségé lenni és nagyon fél tőle, mert fenyegetőzik emiatt.

Barbul őrnagy ügyész 5 évtől 25 évig terjedő súlyos börtönre kért Maicanra, mert bebizonyosodott, hogy a hadnagy előre megfontolt szándékkal ölte meg a lányt. Maican védője, dr. Mircea Georgescu a hadnagy fiatalságát és tapasztalatosságát hozta fel enyhítő körülményül. Másfél óras védőbeszédében kérte védené felmentését. A katonai törvényszék félórás tanácskozás után hirdette ki ítéletét, amely szerint Maican Emil hadnagyot 3 évi súlyos börtönre ítélt.

SPORT

Keserves küzdelemben Románia döntetlenül végzett Kubával

Románia—Kuba 3:3 (3:3, 2:2, 1:1)

Hatalmas meglepetések a labdarúgóvilág bajnokság döntőinek első fordulóján

Csüt. június 6. (Az Uj Kelet tud.) A labdarúgóvilág bajnokság döntő küzdelmeinek első fordulójában hatalmas meglepetéseket hozott. A legnagyobb meglepetést az olasz-norvég mérkőzés hozta: a világbajnokságot védő Olaszország csak a meghosszabbításban győzte le Norvégiát. Érdekes, hogy Csehszlovákia is csak a meghosszabbítás idejében győzött Hollandia válogatottja ellen. A legsimább győzelmet Magyarország csapata aratta, amely kitűnő formájára révén a világbajnokság egyik favoritjává lépett elő. Keserves küzdelem eredményezett a Románia—Kuba mérkőzés is, amelyet újra kell játszani. Nem volt tehát indokolt az a derűlátás, amelyet romániai sportkörök a találkozéhoz fűztek. A román csapat kétszer is vesztesre állott, amikor sikerült gólt rúgnia s a döntetlent kiscsikarnia! Eredmények:

Románia—Kuba 3:3 (3:3, 2:2, 1:1). Toulouse, június 6. Hatalmas küzdelem vívott a két csapat. Bindea a 30. percben megszerzi a vezetést, a 44. percben azonban a kubai Socorro kiegyenlít, sőt fordulás után Fernando Kubának a vezetést is megszerzi. A román csapat keservesen küzd a kiegyenlítésért és ez csak az utolsó pillanatban sikerül, amikor Socorro kornerét Barátky értékesíti! Készszer tizenötperces meghosszabbítás következik. A 7. percben Kuba újra vezetéshez jut Socorro révén, a 14. percben Románia azonban Bindea révén újra egyenlít. Tizenöt-

ezer néző. Vezette az olasz Scarpi. A román csapat a következő összeállításban játszott: Pavlovics, Bürger—Chiroiu, Vintila—Rasinaru—Raffinsky, Bindea—Kovács—Barátky—Bodola—Dobay.

Magyarország—Hollandia 6:0 (4:0). Reims, június 6. Tizenöt ezer néző előtt a magyar csapat fölényesen győzött Sárosy (2), Zsengeller (2), Kohut és Toldi gólyaival.

Franciaország—Belgium 3:1 (2:1). Párizs, június 6. A francia válogatott biztosan győzött. A következő mérkőzések csak a meghosszabbításban dőltek el: **Brazília—Lengyelország 6:5.** Strasbourg, június 6. Nagy küzdelem után győz Brazília. A rendes játékidő 4:4 arányban végződött. **Csehszlovákia—Hollandia 3:0.** Le Havre, június 6. Nagy meglepetésre a cseh válogatott csapat a rendes játékidő alatt egyetlen gólt sem tudott rúgni. A meghosszabbításban azonban győzött a nagyobb rutin és állóképesség.

Olaszország—Norvégia 2:1. Marseille, június 6. Norvégia csapata meglepő szívós ellenállást tanúsított. A rendes játékidő 1:1 arányban végződött.

Németország—Svájc 1:1. Párizsban szombatn hetven ezer néző előtt játszották a mérkőzést, amely meghosszabbítás után is 1:1 arányban döntetlenül maradt. Csütörtökön játszik újra.

A Hungária beválltotta ígérte: remek küzdelemben győzte le a Viktoria együttesét

Hungária—Viktoria 3:0 (1:0)

Csüt. június 6. (Az Uj Kelet tud.) A Hungária labdarúgócsapatának jó lecke volt a Hősök napján, az Univerzitáteától elszenvedett vereség. Vasárnapi második mérkőzésén nagyobb lendülettel, komoly akarással küzdött a vendégcsapat és így a győzelem nem is maradhatott el. Pedig a Hungária ezuttal sokkal komolyabb és nagyobb játékerőt képvisel ellenfele talála magát szemben. A megerősített Viktoria a második félidő közepéig teljesen egyenrangú ellenfele volt a magyar bajnokságnak, azzal a különbséggel, hogy amíg a Hungária nagyobb rutinnal rendelkezik, technikailag képzett együttes, addig a Viktoria ismert lelkesedésével ki tudta egyenlíteni ellenfele nagyobb tudását.

Közel ötezer néző előtt ezuttal is ünnepléses küzdelem: üdvözlőbeszédet és virágcsere vezet be a mérkőzést, amelynek első percét a Viktoria rohamai jellemzik. Hamarosan azonban a Hungária csatárötöse is szőhöz jut. Remek küzdelem alakul ki. Hol az egyik kapu, hol a másik forog veszélyben. Amíg azonban a Viktoria lendülettel, de terv nélkül, addig a Hungária mint egy gép közelíti meg az ellenfél kapuját. Mindkét kapuvédőnek bőven akad alkalma tudását csillogtatni. A Viktoria percekig ostromolja a Hungária kapuját, a vendégcsapat védelme csak nehezen tud ellenállni. Végül már úgy néz ki, hogy a félidő gól nélkül telik el, amikor a pillanatig sem szűnő iramban a Hungária újabb formás támadása eredményes: A közepéről elindult pazar akció után a kapu előtt táncol a labda. Kardos hidegvérrel kapulovás helyett a labdát Szabó III elé gurítja, aki 42-ös bombát küld a Viktoria kapujába.

Fordulás után a Viktoria nagy hibát követ el: új játékosokat állít be a csapatba és fel is forgatja a felállítást. Így is menne a játék, de nem úgy, mint az első félidőben. Támadtámad a Viktoria, a félidő közepé felé azonban — a védelmet kivéve — fokozatosan visszaesik. Nem így azonban a Hungária, amelynek csatársora, a halvesortól kisérve, nagyon ambicionálja a játékot. A 24-ik percben végleg eldől a mérkőzés sorsa: Vidor kettőre szaporítja a Hungária gólok számát, sőt két perc múlva Kardos angolokat jellemző nyugodtsággal a harmadik gólt rúgja. A Viktoria nem adja fel a játékot. Még próbálkozik, gyengén működő csatársora azonban nem sokra viszi. Pop III és Capusan összejáratásból kerül a labda át a jobbszélre. A Viktoria jobbszélője hencet vét, ott is hagyja a labdát, mindenki leáll. Dudas kézbe veszi a labdát, hogy legyőze a kirugásra. Nagy meglepetésre a játékezőt 11-est ítélik a Hungária ellen! Cocuban áll neki a labdának, lövését azonban Ujvári bravurosán védi.

További Hungária főlény mellett ér véget a mérkőzés.

A Hungária csatáról elmondottuk már: kitűnően játszott. A csatársor nagy hibája volt ezuttal is, hogy a kapu torkában is tologattak. Egyenleg Dudas egyetlen jó játéka emelkedett ki. A vesztes csapatban a védelem végig kifogástalan volt. Bosneac kapus, Iancovici (Univerzitátea), Pop III, Nistor és Capusan érdemelnek soron kívül dicséretet.

A játékot Muresan Anton vezette, olcsón megítélt tizenegyesével azonban nagyon leértékelték igyekvő híráskodását.

A mérkőzés előtt a Viktoria és Haggibbor oldboy csapatai játszottak. Győzött a Viktoria 2:1 arányban.

Belföldi eredmények

Tg.-Mures, Mures—ZsAK (Szabadka) 4:1 (1:0).
Timisoara, Kinizsi—Ripensia 3:2 (1:0).
Arad, AMTE—UDR 0:0.
Bucuresti, Unirea Tricolor—Juventus 4:1 (2:1).

Csak röviden...

Bucurestiből jelentik: Tegnap este Bucurestiben a Comitutul Federal ülést tartott, amelyen foglalkozott a Crisana felfolyamodásával az aminózus Crisana—Sportul Studentesc ügyben és annak helyt adva, a mérkőzést a pályán elért 2:1-es eredménnyel igazolta a Crisana javára. Ezek szerint a Nemzeti Bajnokság második csoportjában a Juventus került a negyedik helyre és megmenekült az osztályozó mérkőzésektől. Hír szerint a Sp. Studentesc az újabb ítélet következtében feloszlatja labdarúgó szakosztályát.

A futballvilágbajnoksággal kapcsolatban megkezdődött Párizsban a FIFA kongresszus. A nemzetközi bíróküldést, az amatőrök problémáit tárgyalták az amatőrök felvették Panamát, San Salvadort és Venezuelát. A legközelebbi kongresszust Luxemburg rendezi, a legközelebbi futballvilágbajnokság 1942-ben Braziliában lesz.

Glasgowban az elmúlt szombaton rendezték meg az ifjúsági kupa döntőjét — 20.000 néző előtt:

HÍRDETTES AZ ÚJ KELET LELKÉ:
HÍRDETTES AZ ÚJ KELET LELKÉ

ÉSZINHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Nincsenek véletlenek

— A szezon utolsó újdonsága —

A végefelé közeledő színházi idény egy egészen páratlan sikert hozott. A Belvárosi Színház előadta egy Solt Endre nevű, 21 éves fiatalember vigjátékát olyan sikerrel, amilyenre esztendőik óta nem emlékeznek a színházi körökben. Az újdonság sikerének híre rövidesen végigfutott egész Európán, London és Párizs siettek megvásárolni az előadás jogát. Az a multságos eset állott elő, hogy a kiskorú szerző helyett atyjának kellett aláírnia a nagy színházi vállalatokkal kötött szerződéseket, amelyek a szerzőnek egész kis vagyont biztosítottak csak előlegekben.

A Belvárosi Színház és a szerző rendkívüli

előzékenysége folytán a mi színházunkban a helyzetben van, hogy minden más földi színházat megelőzve már ebben az évben be tudja mutatni ezt a valóban briliáns vigjátékot, amely a nagy színpadi szerző tökéletes biztonságával, aradó humorral, multságos jellemével és kacagtató helyzeteivel olyan tömegével jelentkezik, hogy első pótól az utolsó próbára teszi a néző nevezettségét.

A nagyszemélyzetű, az egész együttes foglalkoztató vigjátékot színházunk mutatja be és jövő hétfőig műsoron tartja. Kor az együttes körutrá utazik és csak szabadtéri előadásokra tér majd haza.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedd 9: Nincsenek véletlenek. (A Belvárosi Színház páratlan sikert, a századik előadás felé közeledő remek vigjátéka, az idei szezon utolsó bemutatója. Főszereplők: Fényes Alice, Erényi Böske, Mária Éva, Beness Ilona, Paál Magda, Rajnai Elli, Szöllösy Klári, Kovács György, Mészáros Béla, Nagy István, Tóth Elek, Deésy Jenő, Lantos Béla, Szabados Árpád, stb. Premierbérlet 40. szám.)

Szerda d. u. 5: A rossz asszony. (Olcsó helyárral.)
este 9: Nincsenek véletlenek. (Rendes bérlet 40. szám.)
Csütörtök 9: Nincsenek véletlenek.
Péntek 9: Nincsenek véletlenek.
Szombat d. u. 5: Déligyümölcs. (Olcsó helyárral.)

este 9: Nincsenek véletlenek.
Vasárnap d. u. 3: Mindörökké. Előtte: Egy óra a Vatikánban. (Olcsó helyárral.)
d. u. 6: Nincsenek véletlenek.
este 9: Hatodik emelet.
Hétfő d. u. 5: Hatodik emelet. (Rendes helyárral. Kilencdszer.)
este 9: Nincsenek véletlenek. (Az együttes bucsuelőadása körutrá előtt.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, június 8: Parasztszünet és Bajazet.
Péntek, június 10: Traviata.
Vasárnap, június 12 (matiné): Manon.
Hétfő, június 13: Hugenották.
Szerda, június 15: Lohengrin.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől premier! A véres határ. Izgalmas vadnyugati kalandfilm. Fősz.: John Wayne és Rex a csodáló. Kiegészítő műsor: Mister Wong. Rémfilm Lugosi Bélával.
Jön: A fekete vér. Jack Holt.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden utoljára Saratoga. Jean Harlow utolsó filmje.
Szerdán: A Ritz testvérek és Alice Faye a Tip-top Folies (Bolondok parádéja) című filmben. Ragyogó kiállítású vigjáték tele zenével és táncal.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Ma: A titkos kémek. Főszereplők: A Marx testvérek. Chico, Harpó és Graucho. Szerdán premier! Abraham Pál operett! 3:1 a szerelem javára. Főszereplők: Bárony Rózi, Halmay Tibor, Dénes Oszkár, Hortense Raky.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Bünök szigete, Somerset Maugham novellája nyomán készült izgalmas film a gyönyörű színek, csodás felvételekkel. Főszereplők: Margaret Lindsay, Hurrey Bogart.

A MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap 3, 6 és 9 órakor két szenzáció: I. Gróf Monte Cristo. Monumentális film. Fősz.: Robert Donat és Elisa Landi.

Kereskedők

Celuloid Zippzár

Reissverschluss.

Minden színben egész 50 cm hosszú, rak-tárral rendelkezem. Sürgősen adják fel rendeléseiket. FISCHER, BUCURESTI, Casufa postálá 333.

II. Cain és Mabel. Az évad legjobb játéka. Fősz.: Clark Gable és Marjorie Davis. III. Journal.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Ha egy kémnő szeret. Izgalmas kémfilm főszereplők: Dolores del Rio és Paul Lore.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hatalmas ünnepi műsor: I. Fergeg és a csodáló. Kalandfilm főszereplők: a csodáló és a csodálóval. II. Városunk elsőszőr: Valljál. Melodráma. Gergely és Franz Lederer-rel. III. Híradó és Micky Maus.
Jön: Rabszolgahajó és Utolsó vonat Marjorie Davis.

APRÓ HÍRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastag betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 Allaskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelentéseket csak úgy továbbítunk, ha portó díj megfizetve van.

Sétatér elején elegáns butorozott szobák június 15-től szeptember 15-ig lakótársaság. Cím a kiadóban.

Keresek Transilvaniában 18 éves fiam szőrére kimondottan finyves helyen nyaralás céljából vallásos zsidó családnál ellátást. Leveleket „Nyaralás” jellegűre a kiadóba küldjétek.

UJ FÜGGÖNYKELLÉKÜZLET nyitott. „DER-BESÖC” név alatt a Gólya Áruház letti emelten. Vert csipkeszőveteink kiváló méretben készítenek. Allandó mintaterelem.

Fogászati rendelő, nagyon jól bevezetett augusztus 1-én kiadó. Cím a kiadóban.

Fiatallal metsző és előimádkozó szerény igényekkel ortodox állást keres. „Kisfaludi” jellegűre a kiadóba.

Felcsigul mennék 40—50 éves vallásos, intelligens kereskedőhöz, lehet özvegy gyermekkel. Hozomány kettőszáz ezer. Leveleket a kiadóba.

Kiadó azonnalra 3 szobás komfortos lakást egyik szoba teljesen külön bejáratú. Továbbá egy különálló szoba vízvezetékkel és két szoba orvosi rendelőknek, irodának vagy szalonnak. „Nacionála”, Regina Maria 6.

Sovata fürdő az „Eva” villában elsőrendű kóser penzió. Szobák előre rendelhetők. Berkovits Irén „Eva” villa.

Órásségéd, precíz munkás, felvétetik. Müller Fülöp, Hafeg.

Jomegjelensű urakat (nőgyelket) ügynökök teendőkre felveszek. Weinberger József Václav Mihai.

Fényképezési műterem — egyedüli városi mezővárosban — azonnalra átadó. Fotó Vargyas, Jibou.

Eladó finomdívtelű diógyökér ebédő, tehálók, kombinált szekrények, modern fotelek, műasztalok Kleinberger, St. Fr. David No. 3.

JUNIUS 15-
a „PARC”

Gojo

Teljesen mod

Hidég-meleg folyó

Vilanyvilágítás.

Kivánatra diétás ellá

Külön szoba 4-szeri

Kiszolgálás

Erdéklődni l

„PARC” sz

Kellő számú jelent

mély) külön autó

szanató

Művész

képés

Több mint ötven év

„Paradoxe” című

festőművészet meg

alóbbiakat:

„A művészt elsősor

elemzi. Ha erre képe

gölk optikai megjel

elket is képes a

szonyára kiülbö a

án a pontosan beáll

en levetíteni, de már

ot képtelen lerögzíte

Ez a megállapítás

bősi foknak, amely

elvezett a fényképsz

primitívsgével és

szóta a mozgófényké

nyos tekintetben tö

seményeket a magu

ereket és helyzeteket

gében. De legtöbbet

szóban, amely műve

zőző legjobb kvalitás

Fotografiák, amelye

dek ki, igazában műv

akár embereket fo

mestere. Ezt láttuk

Friedmann Ernő műt

képe például az Eg

mutatja, fiatal tudó

kutató elmélyültség

képből. Másik képen

galmat látjuk. Csü

város főtérének moza

a kép.

Égészen kiváló az

gyermek- és női fe

egy gyermek mosoly

fejből kisugárzik, az

egy-egy képében. A

és árnyék elosztása

elhelyezése teszi jel

ben öröklött és örök

magán felvételeiben.

igazodik a kép tech

veur-kepei a legjobb

hasonlítanak. Selyen

és üveglapra dolgoz

tipje bizonyára nek

nek a városban.

Friedmann Ernő

dik Clujon. Záláur

fővárosába, ahol a

területe kínálkozik

legjobb mesterekt

Budapesten Schwarz

ves Weisz Leopold

fiatal fotográfus röv

a nagyközönség el

a tehetséges fényké

márol.

HIREK

JUNIUS 15-én megnyílik a „PARC” szanatórium

Cojocna fürdőn

Teljesen modern berendezés. Hideg-meleg folyó víz minden szobában. Villanyvilágítás. Elsőrendű konyha. Kivánatra diétás ellátás. Orvosi ellenőrzés. Külön szoba 4-szeri étkezéssel napi 250 lej. Kiszolgálási díj 10%. Érdeklődni lehet a CLUJI „PARC” szanatóriumában. Kellő számú jelentkezés esetén (18 személy) külön autóbán, indulás a PARC szanatóriumtól.

Művész a lény-képészetben

Több mint ötven évvel ezelőtt Max Nordau „Paradoxe” című nagyírti munkájában a festőművészet meghatározása során írta a következőket: A művészt elsősorban az igazságkeresés jellemzi. Ha erre képesség adatott neki és a világ optikai megjelenését érzékeltetni tudja a nézőknek is képes a műbe varázsolni, akkor bizonyára különb a fotografusnál, aki csupán a pontosan beállított testet tudja gépieken levetíteni, de már pátozt, vagy gondolatot képtelen lerögzíteni a lemezre. Ez a megállapítás megfelel annak a fejleménynek, amelyben félszázaddal ezelőtt kezdett a fényképezés, az akkori technika primitív volt és kihasználhatatlanságával. A fényképezés a mozgófénykép megmutatta, hogy bizonyos tekintetben többet ad a festménynek: a természetet a maguk drámaiságában, emellett a helyzeteket a maguk jellegzetességében. De legfőbb fejlődött az egyéni fényképezés, amely művelőjétől a festő és rendező legjobb kvalitásait követeli.

Fotografiák, amelyek ilyen kéz alól kerültek ki, igazában művészi. Akár tárgyakat, akár embereket fotografál a fényképező mester. Ezt láttuk egy clujli fotografusnál, Friedmann Ernő műtermében. Egyik fénykép példaként az Egger-gyár laboratóriumát mutatja, fiatal tudóssal munka közben. A látás elmélyültsége és komolysága árad a képből. Másik képen a Scherg-cég előtti forgalmat látjuk. Csupa liktető elevenség, a város főterének mozgalmassága öltik szembe.

A legjobb fotoportrék bizkesége lehetne egészen kiváló azonban Friedmann Ernő gyermek- és női felvételeiben. Ami bübáj egy gyermek mosolyából, ami varázs egy női fejből kisugárzik, az mind benne él és vibrál egy-egy képében. A férfiak arcoképeit a fény és árnyék elosztása és néhány fénypont ügyes elhelyezése teszi jellegzetessé. Ami egy fejben öröklött és örök, mindaz ott van Friedmann felvételeiben. A fej karakteréhez hozzáadódik a kép technikája is és ugynevezett arányképei a legjobb mesterek festményeivel hasonlítanak. Selyemre dolgozott Ciano tippjei és üveglapra dolgozott aranytónusu Dürkopp tippje bizonyára nemsokára népszerűnek lesznek a városban.

Friedmann Ernő csak néhány hete működik Clujon. Zaláuról jött ide Transylvania fővárosába, ahol az érvényesítés nagyobb területe kínálkozik számára. Egyébként a legjobb mestereként tanult és dolgozott. Budapesten Schwarz festőnél, Aradon a neves Weisz Leopoldnál, Oradean Molnárnál. A fiatal fotografus rövidesen riport-képekkel lép a nagyközönség elé, amely meggyőződhetik a tehetséges fényképész sokoldalú artiztikumáról.

OLLA GUMI PARIS... 1937

A nemzeti propagandahivatal vezérigazgatójának közleménye. Bucurestiből jelentik: A nemzeti propagandahivatal vezérigazgatója közli az érdekeltekkel, hogy ez az új vezérigazgatóság irányító és koordináló szerepet játszik az alája rendelt intézményekben és ennél fogva nem adminisztratív jellegű. A nemzeti propaganda hivatal vezérigazgatójának nincs külön költségvetése, sem külön alapja szubvenciók és segélyek céljaira, nem alkalmaz tisztviselőket, míg nagyon csökkentett létszámú személyzete a különböző állami intézményektől kerülővel. A nemzeti propagandahivatal igazgatóságától függő intézményeknek meghatározott célra fordítandó költségvetésük van, amelyen változtatást nem eszközölhetnek.

Óriási vihar és jégeső pusztított Lugojon. Lugojról jelentik: A város felett tegnap fél hat óra tájban óriási zivatar vonult keresztül. A hatalmas vihart sűrű villámok kísérték, míg a város uccáira galamtozásnál nagyobb jégréteg zuhogott. A ropant zivartart szelorkán követte, míg a város uccáin patakokban hőmpölygött az esővíz. Hasonló esőzések voltak Caransebes táján is. Eppen a vihar idejében érkeztek meg Lugojra az ország nyugati határának országőrőstái, akik derekas bátorsággal szálltak szembe az elemi erővel.

Az arcbőrt elcsufító számos tisztátalanság, mint gyulladásoz pirosságok, pörnsenek és pattanások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által, reggelenként egy pohárral, rendszerint rövidesen eltűnnek. Kérdezze meg orvosát.

Hasműtétek utáni időszakokban a régióta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűviz kitűnő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhigítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

Könyvet adtak ki Hitler olaszországi látogatásáról. Berlinből jelentik: Hitler kancellár olaszországi látogatásáról könyvet adtak ki, amelyhez Otto Dietrich, a birodalmi sajtófőnök írt előszót. Dietrich többek között ezeket írja: „Az olasz-német barátság hősiess gesztus, amely szentesíti befolyásunkat a kontinensen. A két nép tudja, hogy mint egy új politikai rend képviselőinek, küldetést kell betölteniük a nyugati civilizáció javára és nem fognak eltérni ettől.”

Textil és tricottage képviseletet Bucuresti részére vállalok. Be vagyok vezetve, garanciát nyújtok. Leveleket e lap kiadójába kérek „Több éves praxis” jellegére.

Zsidók és izraeliták. Az angolok zsidó eredetéről és Izrael elvesztett tiz törzséről. Megrendelhető 25 lej postabélyeg beküldése ellenében a szerzőnél: Dr Stern Ignat, Alba-Iulia.

Rövid hírek mindenünne. A jamaikai földművelők sztrájkjának megszüntetése végett az új kormányzó nagy agrárreform végrehajtását harangozta be, amelynek keretében 500 ezer font sterlinget irányoztak elő. Egy altonai gyárban robbanás történt, majd kidgyulladt a gyárpület. Három tüzoltó életét vesztette, kettő súlyosan megsebesült. A kár igen nagy. A lengyel fővárosban televíziós leadóállomás épült, amit egy 17 emeletes felhőkarcoló tetején szerelnek fel. Beck lengyel külügyminiszter június 15-én hivatalos látogatásra Tallinba, Észtország fővárosába utazik. Vilkins sarkutazó, akinek az a terve, hogy jövő esztendőben tengereljárón teszi meg az utat Amerika és Oroszország között, tegnap Leningrádba érkezett, ahol a Papanin expedíció tagjain kívül számos ismert nevű szovjetpilóta fogadta. Ma délután Varsóba érkezett Makowski örmagy, aki repülőgéppel 26 ezer kilométeres utat tett meg Kaliforniából, Dél-Amerikán keresztül, Lengyelorszáig. Vallodin István foktörő lakos (Kajocsa mellett) tegnap este megleste és megölte a falu csendőreit, majd a csendőr fegyverével elment összes ellenségeihez, akiket lelőtt. Még három férfit ölt meg és egy asszonyt és egy férfit megsebesített. A gyilkos ezután elmenekült. A csendőrség kutatja. — Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke Sztalin jelenlétében két ízben fogadta a távozás előtt álló Davies-t, az Egyesült Államok moszkvai követét.

NEURALGIA FEJFAJÁS HÜLES ELLEN ANTINEURALGIC JAWOL Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban

Ezer amerikai és angol kiránduló Romániában. Bucurestiből jelentik: A Strathalm angol luxushajó fedélzetén ezer amerikai és angol kirándulóval, akik európai körúton vannak, augusztus elején két napra Constanțaba érkeztek. A kirándulók különvonaton megtekintik az ország nevezetességeit.

E hó végén Constanțaba érkezik Románia új kereskedelmi hajója. Bucurestiből jelentik: Ruzescu mérnök a Román Tengerhajózási Társaság megbízásából Koppenhágába utazott, hogy átvége a Transilvania gőzöst, amely e hó végén érkezik Constanțaba.

Friedmann fotóművész a legmodernebb képek, különleges gyermekfelvételek. Str. Regina Maria 46.

Doktorrá avatás. Fejes Lászlót, dr Fejes Lajos ügyvédnek, a satu-maei Mizrach elnökének fiát, a clujli Ferdinand Király egyetemen az orvostudományok doktorává avatták.

Orvosi szakülés. A „Paul Ehrlich” orvostudományi egyesület június 9-én, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 117. tudományos ülését, saját helyiségében, Str. Memorandului 13, a következő tárgysorozattal: 1. dr Wertheimer Mendel: A torzképződésekről szülészeti szempontból, egy eset kapcsán. (Demonstratio). 2. dr Havas József: A gégerákról, egy sikeresen operált eset kapcsán. 3. dr Csillag Jenő: A csecsemőkori középfülgyulladás korai felismerésének fontosságáról.

Nagysikerű előadás a timisoarai Zsidó Iteumban. A timisoarai Zsidó Iteum kulturkőrenek tagjai május hó 29-én délután 6 órakor a Iteum tornatermében nagysikerű színelőadást rendeztek a Keren Kajemetth javára. Előadásra került „Mose” című ötfelvonásos dráma. Külön érdekességet nyújtott az előadásnak az, hogy a darabot és a zenét az intézet növendékei szerették. A színdarabot Ludovic Friedmann írta. A színdarab Mózes élettörténetét dolgozza fel, kiemelve Mózes életéből a legdrámaibb részeket. A sikerült színdarabhoz keleti motívumú melódikus zenét szerzett Ladislau Roth, aki egyben a 16 tagu nagyszerű diázenekart vezényelte. A szereplők mindnyájan jó műkedvelőknek bizonyultak. Különösen Matei Gál „Mose”, Jonei Rottenberg „Jehosua”, Viliam Hager „Korah” szerepében tündek ki színjátszó hozzáértéssel. Minden szereplő a helyén volt: Lili Harmath, Carol Kugel, Eva Erdélyi, Regina Weisz, S. Abraham, Semlyén, Lebovits, Edelmann, Bandel, Abraham, Glück, Márton, Veres, Schotek, Salinsky. A rendezés kitűnő munkáját A. Pollák végezte, a táncokat Scherr Evi tanította be. A dekorációk színesek és szépek voltak: Tibériu Faludi festette. Az előadás komoly teljesítménye a Zsidó Iteum kulturkőrenek és a tornaterem zsufoltság megtöltött közönsége lelkesen ünnepelte a szerzőket és a szereplőket.

Felhívás állampolgársági ügyben a szegénysorsu zsidósághoz!

A clujli ortodox hitközség Tanácsadó Irodája felkéri mindazokat a Clujon lakó zsidókat, akik szegénységük miatt eddig nem tudták megszerezni állampolgársági igazoló irataikat, hogy sürgősen jelentkezzenek a Tanácsadó Irodában Clujon, Str. Gen. Bert-helot 8. szám alatt, hétköznap d. u. 2-5 órák között, míg vasárnap d. e. 10-1 órák között.

Időjósolat: Emelkedő légnyomás, változó felhőzet, enyhe északnyugati légáramlás, helyi jellegű csapadék, zivatarok, amiket rövid tartamu lehelés követ. A fővárosban ma 32 fokot mértek.

Tánc és Film zenealbum 1938. A legújabb dalokkal, slágerekkel. Bárd kiadás 106 lej. Rövidesen jön az új „Magyar Nótacsokor”, (119 lej) albuma is. Új regények: Szitnyai: Tánc, 355 lap, kve 178 lej, Köröndi: A tévedés, 333 lap, 178 lej, Bontempelli: Halálos élet, kve 119 lej, a Goncourt-díjas Charles Plisnier: Három házasság, 510 lap, fve 215 lej, kve 251 lej, stb., stb. Lepageál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

EGYESÜLETI ÉLETI

A Goldmark Filharmóniai Társaság ezután felszólítja mindazon zenét szerető egyéneket, kik nagybőgőzni tanulni szeretnének, hogy a Calea Regele Ferdinand 54 szám alatti irodában jelentkezzenek.

A Kórházegyesület és Nőegylet tea-délutánjai. Clujli olvasóink figyelmét felhívjuk a két egyesület hölgybizottsága által minden csütörtök délután 3/5 órakor rendezendő tea-délutánra, ahol figyelmes háziasszonyok gondoskodnak arról, hogy a jelenlévők jól érezzék magukat. A két egyesület a cél érdekében is reméli és elvárja, hogy ezeket a kellemes időtöltést is jelentő délutánokat minél nagyobb számban látogassák.

Wizo kulturdélután. A clujli Wizo kultur-elődassorozatában június 7-én, ma délután 4 órai kezdettel Jámber Ferenc tart előadást. Az előadás a helyicsoport helyiségében, Str. Memorandului 13 alatt lesz. A hölgyek pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A Goldmark Filharmóniai Társaság zenekari tagok utánpótlásáról gondoskodni akarva, gyakorló próbákat tart mindazon valamely hangszert játszó egyénekkel, kik a nagy zenekarban való közreműködésükhöz kellő gyakorlattal még nem rendelkeznek, vagy régebbi idő óta nem játszottak. Felhívjuk mindazokat, kik valamely hangszeren játszanak (hegedű, brácsa, cseleő, nagybőgő, vagy bármilyen fuvós hangszert) és kellő előkészítés után zenekarunkban közreműködni óhajtanak, hogy bármely kedd este 9 órakor tartandó gyakorló próbán jelentkezzenek a Calea Regele Ferdinand 54 szám alatti próbatermünkben.

A Zs. N. Sz. deji helyicsoportjának tisztújító közgyűlése, Vasárnap, f. hó 29-én tartotta meg a deji zionista helyicsoport rendezévi tisztújító közgyűlést dr Mózes László főtitkár jelenlétében, aki lendületes szavakban vázolja a galuti zsidóság szomorú helyzetét, melyből egyetlen kiút Eric Jiszrael. Singer Zoltán pénztárjelentést olvas fel, majd a következő vezetőséget választották: Elnök Rosenthal Ignác, társelnökök: Bernád Dezső, Wolf Adolf, Hirsch Samu, ügyv. alelnök: Singer Zoltán, pénztáros Riegler Sámuel, ellenőrök Feig Henrick és Abraham Géza, gazda Fehér Bence, ügyész dr Schwimmer Zsigmond, Keren Hajjeszód-biztos dr Weinberger Manóné, Keren Kajemet-biztos Hochstadt Géza, sékel-biztos Singer Ferenc, templomgondnokok Hochstadt Dezső és Kaufmann Mihail. Választmány: Dr Bár Emanuelé, Hochstadt Béla, Jeremiás Zoltán, dr Weinberger Manó, Klein Albert, Jakob Mendel, Rosenzweig Cheszel, Rosenberg József, Weinberger Ernő, Dávidovics Viktor, Stern Géza, Meirovits Eduard, Hochstadt Dezsóné, Rosmann Emil, Albert Hermann, Klein Jenő, Friedmann Mór, Singer Ferencné, Bernád Samuné, Sándor Mór, Feuerstein Aron, Rosenzweig Vilmos és Mátyás Ignác. Végül dr Weinberger Manó az új vezetőséget eredményes munka elvégzésére kérte.

UJ KELET Legujabb hírek

Francia határvárost bombáztak spanyol repülőgépek

Oriási felzudulás Párizsban. Daladier a bombázott határmenti városba utazott. A nemzetiek újra bombázták Alicantet

A Reuter szerint nyílt katonai lázadás tört ki Sevillában

Burgos, június 6. (Rador.) Jordana tábortok spanyol nemzeti külügyminiszter tavirátlag közölte a csehszlovák külügyminiszteriummal, hogy hozzájárulását adja Hanak Mihálynak főügyökké való kinevezéséhez.

Egyidejű burgosi jelentés szerint Franco tábornok kománya hivatalos jegyzékben nyilvánította ki ismételt, hogy a spanyolországi viszály rendezése csak a köztársaságiak feltétel nélküli megadása után lehetséges.

Egyébként, mint Toulouseból jelentik, a spanyolországi polgárháborúnak ismét kínos incidense van. Tegnap reggel ismeretlen nemzetiségű repülőgépek szálltak el francia terület fölött és tíz bombát dobáltak le Aix les Thermes és Orgix helységei között, mely utóbbi 12 kilométerre fekszik a határtól. A bombázásnak nincsenek áldozatai. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

A Havas jelentése szerint, Orgix Ariège bombázása igen élénk izgalmat váltott ki a ma reggeli francia sajtóban. A Le Figaro hangoztatja, hogy akár a köztársasági, akár a nemzeti Spanyolországból jöttek a repülő, még ha nem is ejtettek áldozatokat francia területen, eljárásuk megmenegedést és tőrhetelen. A kormányknak rendet kell teremnie ebben a helyzetben. A Le Populaire szerint „megfontolt” ellenséges aktsuról van szó. Az olaszok és németek, akik előkészítették, nem tartanak semmitől. Haladék nélkül véget kell vetni ilyen támadásoknak.

A l'Époque című lap szerint egy Európában, mint Asziában bebizonyosodott, hogy a nyílt városok bombázásának és az asszonyok, gyermekek tömeges legyilkolásának nincsen befolyása a végső győzelemre. Egy háborút nem terrorttal, hanem technikai és hadászati felsőbbrendűséggel lehet csak megnyerni.

Mint Párizsból jelentik, a francia miniszterelnökség tegnap a következő közleményt adta ki: „Amikor a francia hatóságok tudomásra jutott, hogy a spanyol-francia határ fölött idegen repülőgépek jelentek meg, amelyekről bombákat dobáltak le, Daladier hadügyminiszter nyomban intézkedett, hogy a francia katonai aviatika állandó ellenőrzés alatt tartsa a spanyol-francia határt. Az utasításnak megfelelően francia katonai repülőgépek állandóan szemmel tartják ezt a vidéket, készen arra, hogy nyomban megtörljék a hasonló határsértéseket, akár spanyol nemzeti, vagy köztársasági gépek követik azt el.”

Daladier a bombázás színhelyére repült

Ujabb párizsi jelentés szerint, Daladier miniszterelnök és hadügyminiszter ma repülőgépen Villa Coulebyből Toulouseba repült. A miniszterelnököt katonai kabinetfőnöke, Decamp tábornok kísérte. Toulouseból Daladier azonnal Aix les Thermes vidékére repült, ahol francia terület fölött elrepülő gépekről bombákat dobáltak le. A miniszterelnök személyesen irányítja a helyszínen a vizsgálatot és teszi meg az intézkedéseket a helyi katonai hatóságokkal egyetértésben a hasonló incidensek megakadályozására.

Alicante újabb bombázása

Alicantei jelentés szerint ma reggel öt felkelő-repülőgép bombázta Alicante városát és kikötőjét. A bombák egy angol hajót is eltaláltak, amely kilyulladt. A hajó három tengerészre meghalt. A város központjában a bombák több épületet szétromboltak. A lakosság menedékkébe vonult vissza, a támadásnak mégis 17 halottja és 21 sebesülte volt.

Egyidejű valenciai jelentés szerint a felkelő-repülők tegnap este két ízben bombázták Sagota városát, majd Valencia környékét. A lakosság idejében menedékkébe vonult és a bombázásnak így csak hét halott áldozata volt.

A Reuter távirati iroda Londonon át közvetített szenzációs gúbratári jelentése szerint La Línea város számos épületén felirások jelentek meg a következő szöveggel: „Eljen a

köztársaság, le a fasizmussal!“. Az uccákon ugyancsak sok ezer rőpcédulát szórtak szét, amelyek a köztársaságiak érdekében csináltak propagandát. A felkelő hatóságok több letartóztatást eszközöltek. Az a hír járja, hogy a sevillai csapatok sorában és különösen Quiepo de Llano tábornok tisztjei között lázadás tört volna ki.

A Reuter távirati iroda újabb londoni jelentése arról számol be, hogy bár az este folyamán újabb hír nem érkezett a sevillai forrongásról, amelyet feuntartással továbbítottunk, általában alaposnak látszanak a hírek,

amelyek egy Andaluziában kitört, de levert felkelésről szólnak. Allítólag német és olasz katonák idézték elő a zavargásokat. Tény az, hogy burgosi parancsra az utóbbi 48 óra folyamán számos tisztet tartóztattak le.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai külügyminiszterium elfogadta az angol kormány javaslatát, hogy küldje ki megbízottait a bizottságba, amely vizsgálatot folytat le Spanyolországban a nyílt városok bombázásával kapcsolatban. Az Egyesült Államok kománya még nem döntött a meghívás elfogadásáról.

Krofta cseh külügyminiszter szenzációs nyilatkozata Knickerbokernek

„Szudetanémet felkelés szolgált volna ürügyül a német csapatok bevonulásának“

A csehek villámgyors mozgósítása akadályozta meg a terv végrehajtását

Prága, június 6. Knickerboker, a hímeves amerikai újságíró beszélgetést folytatott Kamil Krofta külügyminiszterrel, aki az alábbi nyilatkozatot adta:

— Nem hiszem, hogy a német kormányknak, vagy a hadseregnek szándékában állna megtámadni bennünket.

Krofta hozzátette, hogy a határon koncentrált csehi csapatok békeleltetésüket csak akkor fogják helyreállítani, ha majd teljes lesz a nyugalom a szudetanémet vidéken, ahol a németek Hitler és Henlein irányításával felkelést készítettek elő.

— Igaz, hogy tudunk a német csapatok bizonyos manővereiről, — folytatta nyilatkozatát Krofta, — de a német kormány biztosított arról, hogy az ellenünk irányuló ellenséges szándék abszurd híresztelés. Mi ténylegesen nem akartunk mozgósítani; katonai intézkedéseink nyugalmi állapotot kívántak teremteni az ország azon vidékein, ahol a politikai érzelmeket átmenetileg felkavarták a községi választások. Ha hatóságaink azt a benyomást keltették volna, hogy nem elég erősek a helyi incidensek megelőzésére, állandóan meg lett volna a lehetősége annak, hogy a szudetanémet ifjuság zavargásokat idézzen elő, amely esetben a német hadsereg kötelességének tartotta volna bevonulni és a zavargásokat elfojtani. Egy ilyen lehetőséggel már csak azért is számolni kellett, mert

hivatalosan tudomásunkra hozták, hogy Németország intervenciálni készül, ha határainkon belül zavargások robbannának ki.

Ebben a diplomatikus formában ismertette Krofta a szudetanémet felkelés és német invázió tervét, amelyet csak a cseh hadsereg villámgyors mozgósítása akadályozott meg.

Ezután elmondotta Krofta, hogy a két szudetanémet felkövete éjgernél a véletlen összjátéka folytán következtetett be egy nappal a cseh katonai intézkedések foganatosítása után. Ez a szerencsétlen összjáték nagy felháborodást váltott ki bizonyos német körökben; általános volt az imperesszió, hogy a németek megmozdulnak. Hitler tanácskozással ült össze tábornokaival, miatt Prágában türellemmel vártak egy előrelátható ese-

menyt. Midőn azonban Hitler megkérdezte követe útján, hogy küldhet-e két kámpóskereszets koszorut a temetésre, nyilvánvaló lett, hogy a legrosszabb lehetőség elmult.

Ez a két koszoru volt az ár, amelyet Prága a békekért fizetett.

A kormány és a szudetanémetek közötti tárgyalásokkal kapcsolatban Krofta elmondotta, hogy Csehszlovákia megadja kisebbségeinek a helyi önkormányzás jogait, a világ összes demokratikus országához hasonlóan, azaz arányos képviseletet az összes kormányzó posztokon. Ne higgyék azonban, hogy a kisebbségek figyelmen kívül hagyhatják a demokráciát egy olyan területen, amely mindenesetre Csehszlovákia egy részét alkotja. Azt sem kell hinniük, hogy kisebbségi műveltségbe beavatkozhatnak külpolitikánkba, amelyet csak a többség akarata irányíthat.

Meghosszabbították a bank-fuziók haláridejét

Bucuresti, június 6. A Monitorul Oficial mai számában királyi dekrétum jelent meg, amely az 1935. évi törvényben a bankok fuzionálására előírt határidőt 1940. április 20-ig hosszabbítja meg.

A restaurációs ünnepre lobogódiszbe öltözik a város

Cluj, június 6. (Az Uj Kelet tud.) Dr. Horvat József rendőrkezes hétéfnőn magához kérte a sajtó munkatársait, akikkel közölte a június 8-i restauráció ünnepével kapcsolatos rendeletet. Ezen a napon az összes épületeket, magánházakat, katonai és polgári középületeket fel kell lobogózni. Az összes kirakatokat Ofelsége feldiszített képmásával kell ellátni, a balkonokat nemzeti színű lobogóval és szőnyegekkel kell feldiszíteni. Este a fáklyás menet idején minden ablakot ki kell világítani. Horvat dr. rendőrkezeset felhívja a lakosságot, hogy az utasításokat pontosan tartsák be, mert személyesen fog szemlét tartani és a rendelet ellen vétőket szigorú büntetéssel fogják sújtani.

Cluj városa átadta a hadtestparancsnokságnak a kaszárnyák épületét

Cluj, június 6. (Az Uj Kelet tud.) Cluj város és az állam között régóta folynak tárgyalások a város tulajdonában lévő kaszárnyák megvásárlása ügyében. A tárgyalások éveken át nem vezettek eredményre, mert az állam, illetve a hadügyminisztérium soknak találta a kaszárnyáépületekért igényelt árat. Mult esztendőben dr. Drágas polgármester idejében ismét felújultak az épületek és kiltatásba helyezték, hogy a ügylet lebonyolítása esetén a kapott összegért különböző beruházásokon kívül fedett uszodát épít a város. A tárgyalások azonban ezuttal sem vezettek megegyezésre. Hánapokon keresztül nem került szó az ügyről, míg az elmúlt esztendőben keletkezett mért napirendre a kaszárnyák, midőn a város 40 millió lej kölcsönt vett fel a postai csekkpénztártól, amelyre fedeztetil a város ingatlanok egy részét táblázták be, köztük a kaszárnyákat is.

A régóta viták középpontjában álló kaszárnyáépületek ügye most egészen új fordulatot vett. A város hivatalos lapjában 17614-ik 1938-as keltezésű számában a következő közlemény jelent meg:

A cluji hadotlak hadtest kéri a hadsereg által használt és a város tulajdonában lévő épületeknek és telkeknek a hadtest részére való átadását.

Mi Cluj város delegált polgármestere, hadotlak hadtestnek 1938. 133193. számú irata alapján az 1938. 67. számú törvényrendelet értelmében, amely 1938. január 25-ike jelent meg a Hivatalos Lap 19. számában a következő határozatot hoztuk:

Határozat.

1. Elrendeljük a hadsereg által használt Cluj város tulajdonában lévő telkeknek és épületeknek átadását.
 2. Aurel Pácalá helyettes polgármester és dr. Augustin Ungur, a város gazdasági osztályának főnöke részvételével bizottság alakult, amely a garnizonok megbízottainak június 25-én délelőtt 10 órakor átadják a szóban forgó telkeket és épületeket.
 3. Az átadási és átvevési jegyzőkönyvben leszögezzük: „Cluj város fenntartja magának azt a jogot, hogy bírói uton kérje az átadott elrendelő 1938.87. számú törvényrendelet megsemmisítését, hogy ismét birtokába vegye az említett telkeket és épületeket, vagy pedig megkapja azok ellenértékét.
 4. Jelen határozat végrehajtásával a város gazdasági osztályát bízta meg.
- Dr Pop Victor
főtltikár sk.
- Richard Filipescu
delegált polgármester sk.

LEGUJABB SPORT

Elbizakodottan játszott Románia Kuba ellen

Cluj, június 6. (Az Uj Kelet tud.) A Románia—Kuba világbajnoki válogatott labdarugómérkőzéssel kapcsolatban az esti órákban érkezett jelentés szerint Románia válogatott csapata Kuba válogatottjában elég gyenge ellenfelet talált. Ha az eredmény mégis döntetlen volt és a román csapat ezt is csak nehezen érte el, ez abban leli magyarázatát, hogy a román csapat elbizakodottan játszott. Másik magyarázata a román csapat gyenge szereplésének, hogy Pavlovics és Raffinsky igen gyenge formát mutattak, de formáján alól játszott Bodola és Kovács is. A jelentés szerint a kapott három gól közül kettő a Pavlovics lelkiismeretét terhelte. Kuba jó kondíciójával és gyorsaságával tűnt ki. Azt még nem lehet tudni, hogy a mérkőzést mikor játszzák újra.

Baja-Mare. Phönix—Hungária 2:1 (2:0).
Bíró: Humiade.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
nyomdása Cluj, Strada Baron L. Fog 18.
Telefonszám: 18-60.

RUN EN REPROMAZ

1938. június 7.
No. 2247

Junius

Ez a nap nembe. Ma nül új korszak nek mélység talán az ors előtt acélsz és legendák hogy elfogla niá trónján. A feltétele való, hogy reiben, belső ben egyaráni közéletét. zást, új ritm lendület, az meguja szellemét ki midőn ezt szentelte. mert fel, h tejező vissz rend, a fegy tisztesség és lását csak e és szisztema hivatalos meg nyezés mely élet minden zése, a hads kosság életst velődés mind annak a leg dőnek közzé kezdettől fog ben.

A legmely telenül a rom tásának és fiz teremtetto me ifjusagot az hatalmába ker gyűlölséget hi gandája. Midő léptek a norm reitei és az rendet, sőt má Károly király giával és hatá zavaros nem engedhetetlenl nyugalmat. Al egy új alkotm az országot, d ahhoz, hogy e szenvedélyek tetie bizonyta ország nyugod lalja el.

Ez a hit e kisebbségi pol II. Károly k bótuma és me nek, amely a összes polgár kételkedni ab és szeretet se nak előadni a polgári fölő vesznak részt ünnepeben.

Vizsgálat

Egy angol parancsnoka s gálatot a bom egyikében. A látvány, szemé elé tár hiszen a nem gyermekek tes A kérdés es nak lesz-e va marad pusztá esk a szivekn ken, főleg pé madók ember tőneit.

Mi már — gyunk a vizsgá A vizsgála lesznek, papír betemetik a jó virágait.

